Всесоюзная библиотека имени В. И. Ленина

Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі

Пролетарыі ўсіх краін, злучайцеся!

ЗВЯЗДА

Орган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

№ 116 (5790) | 22 мая 1937 г., субота | ЦАНА 10 КАП.

СЁННЯ Ў НУМАРЫ:

Бліскучая перамога совецкіх палярнікаў.
ПЕРАДАВЫ АРТЫКУЛ «ПРАВДЫ» — Рашуча палепшыць работу Асоавіяхіма.
ПЕРАДАВЫ АРТЫКУЛ — Рыхтавацца да выбараў профсаюзных органаў.
Пастанова Совета Народных Камісараў БССР — Аб будаўніцтве школы ў Журавіцкім раёне.
У ЦК КП(б)Б і СНК БССР.
АБМЕРКАВАННЕ ПЫТАННЯЎ ТРЭЦЯГА ПЯЦІГАДОВАГА ПЛАНА: А. Ю. Стульба, Н. Е. Куневіч — Задачы лясной прамысловасці БССР у трэцяй пяцігодцы; Г. Л. Локшын — Пабудуем у Беларусі суконны камбінат.
Мулярчык, Апрэлеў — Акруговыя суды і іх задачы.
На партыйных канферэнцыях.
ЗА РУБЯЖОМ:
Тэлеграма іспанскага ўрада Ліге Нацый;
Іспанскі народ падтрымлівае новы ўрад;
Мерапрыемствы новага іспанскага ўрада;
Працоўныя Францыі дапамагаюць баскам;
Канфлікт паміж японскім урадам і грамадскасцю;

РЫХТАВАЦЦА ДА ВЫБАРАЎ ПРОФСАЮЗНЫХ ОРГАНАЎ

З 1 чэрвеня пачынаюцца выбары прафсаюзных органаў. Асноўная асаблівасць гэтых выбараў заключаецца ў тым, што яны будуць праводзіцца на аснове закрытага, тайнага галасавання. Парадак выбараў, распрацаваны пленумам ВЦСПС, забяспечвае разгортванне шырокай дэмакратыі, арганізаванасці выбараў, найбольшае задавальненне правоў членаў прафсаюза.

Да выбараў усе профорганы знізу даверху будуць рабіць справаздачу аб сваёй рабоце.

У аснову справаздач трэба палажыць указанне пленума ВЦСПС, што: «Без раскрыцця ўсіх недахопаў у рабоце прафсаюзаў, без упартай барацьбы з палітычнай пасіўнасцю і блізарукасцю, з коснасцю і бюракратызмам профорганаў немагчыма выпраўленне гэтых недахопаў, правядзенне сапраўднага дэмакратызма ў прафсаюзах і паварот у рабоце прафсаюзаў у адпаведнасці з новымі ўмовамі і задачамі».

Совецкая краіна ажыццяўляе сур'ёзны палітычны паварот, які выклікан Сталінскай Канстытуцыяй. У гэтых умовах незмяральна вырастае роля прафсаюзаў у справе развіцця сацыялістычнай дэмакратыі і ўмацавання дзяржаўнага кіраўніцтва грамадствам. Сталінскай Канстытуцыяй прафесіянальным арганізацыям прадастаўлена права вылучаць сваіх кандыдатаў на выбарах у советы дэпутатаў працоўных.

Гэту ролю прафсаюзы выканаюць толькі тады, калі яны пераможуць адставанне ад тэмпаў сацыялістычнага будаўніцтва, зразумеюць характар новай абстаноўкі і новых задач ва ўмовах павароту ў палітычным жыцці краіны, калі яны пераадолеюць перажываемы імі своеасаблівы крызіс.

Ліквідацыя гэтага адставання прафсаюзаў немагчыма без бальшавіцкай крытыкі [illegible]

[illegible]

ЦСПСБ банда злодзеяў на працягу чатырох год раскрадала сродкі сацыяльнага страхавання і была выкрыта апрача прафсаюзаў.

Усё гэта павінна быць з усёй рэзкасцю раскрытыкавана на справаздачна-выбарчых сходах. Няма ніякага сумнення, што шырокія масы членаў саюза, якія гараць жаданнем палепшыць работу сваіх прафсаюзаў, здолеюць ускрыць усе балячкі ў рабоце прафсаюзаў Беларусі і актыўна дапамогуць ім уключыцца ў агульны палітычны паварот.

Пры новай сістэме выбараў на аснове тайнага галасавання мільёнными масы членаў саюза аддадуць свае галасы лепшым людзям фабрык і заводаў, тым, каму яны вераць, каго яны паважаюць. Усе нягодныя, абюракраціўшыяся, адарваныя ад мас профработнікі будуць выкінуты за борт профсаюзнай работы, на іх месца прыйдуць новыя, выдатныя людзі, якімі так багаты рабочы клас краіны сацыялізма.

Сістэма выстаўлення і абмеркавання кандыдатур, пры якой кожнаму члену саюза прадастаўлена неабмежаванае права адводу кандыдатур, забарона галасавання спісам, забарона падмяняць агульныя сходы канферэнцыямі для выбараў, абавязковае, за 10 дзён, папярэджанне профсаюзнай масы аб парадку схода — усё гэта дае магчымасць правесці выбары з максімальнай арганізаванасцю. Але арганізаванасць не прыйдзе сама ў парадку самацёку. Для гэтага патрабуецца, каб рашэнні пленума ВЦСПС былі даведзены да сазнання абсалютна кожнага члена саюза. Задача профсаюзных арганізацый неадкладна, не чакаючы асобных дырэктыў, узяцца за сур'ёзнае растлумачэнне членам саюза найвялікшага палітычнага значэння прадстаячых выбараў, іх сістэмы, тэхніку і т. д.

[illegible]

БЛІСКУЧАЯ ПЕРАМОГА СОВЕЦКІХ ПАЛЯРНІКАЎ

ЦК ВКП(б)—таварышу І. В. СТАЛІНУ
СОЎНАРКОМ СССР—таварышу В. М. МОЛАТАВУ

Паведамляем атрыманую праз радыёстанцыю востава Дзіксон радыёграму:

«Масква, «Главсевморпуть» Янсону, Бергавінаву.
Востраў Рудольфа Шэвелёву.

У 11 гадзін 10 мінут самалёт «СССР Н-170» пад кіраваннем Вадап'янава, Бабушкіна, Спірына, старшага механіка Басейн праляцеў над Паўночным полюсам.

Для страхоўкі прайшлі яшчэ некалькі далей. Затым Вадап'янаў знізіўся з 1.750 метраў да 200, прабіўшы суцэльную воблачнасць, сталі шукаць крыгу для пасадкі і пабудовы навуковай станцыі.

У 11 гадзін 35 мінут Вадап'янаў бліскуча зрабіў пасадку. На жаль, пры адпраўцы тэлеграмы аб дасягненні полюса раптам здарылася кароткае замыканне. Выбыў умформер рацыі, спынілася радыёсувязь, якая аднавілася толькі зараз, пасля ўстаноўкі рацыі на новай палярнай станцыі. Крыга, на якой мы спыніліся, размешчана, прыкладна, за 20 кіламетраў за полюсам па той бок і некалькі на захад ад мерыдыяна Рудольфа. Становішча ўдакладнім. Крыга поўнасцю прыгодна для навуковай станцыі, якая астаецца ў дрэйфе ў цэнтры палярнага басейна. Тут можна зрабіць бліскучы аэрадром для прыёмкі астатніх самалётаў з грузам станцыі.

Адчуваем, што перарывам сувязі мімаволі прычынілі вам шмат непакою. Вельмі шкадуем. Сардэчнае прывітанне.

Прашу далажыць партыі і ўраду аб выкананні першай часткі задання.

Начальнік экспедыцыі ШМІДТ».

В. а. начальніка «Главсевморпути» Н. ЯНСОН.
Начальнік палітікіраўніцтва С. БЕРГАВІНАЎ.

НА ПАЎНОЧНЫ ПОЛЮС

(Гутарка з начальнікам экспедыцыі акад. О. Ю. Шмідтам)

Удзельнікі вялікага арктычнага пералёту Масква — востраў Рудольфа на некалькі дзён затрымаліся ў гасцінай сталіцы запалярнай Ненецкай акругі—Нар'ян-Мары.

Незадоўга да вылету звяна ў далейшую дарогу начальнік экспедыцыі на полюс акадэмік Отто Юльевіч Шмідт у гутарцы з прадстаўнікамі друку расказаў аб задачах экспедыцыі і плане яе работ.

«Совецкі паход к паўночнаму полюсу,— заявіў ён, — завяршае вялікі этап шматгадовай работы па вывучэнню і асваенню Поўначы совецкімі палярнікамі, вучонымі, маракамі і лётчыкамі.

Мы прыдавалі вельмі невялікае значэнне ўстанаўленню палярных рэкордаў, а бачылі сэнс нашай дзейнасці у тым, каб прымусіць і крайнюю Поўнач служыць інтарэсам нашай краіны і ўсяго чалавецтва. Рэкорды атрымліваліся папутна, як пры ўсякай добрай рабоце.

Чаму мы імкнемся на Паўночны полюс?

Мы хочам на ім угрунтавацца, каб правесці рознастайныя навуковыя работы, якія маюць вялікае практычнае значэнне. Совецкая палярная станцыя ў раёне Паўночнага полюса будзе рэгулярна наглядаць надвор'е і паведамляць аб яго становішчы ў Цэнтральнае бюро надвор'я, дзе гэтыя весткі будуць мець велізарнае значэнне пры прадсказаннях надвор'я, у асаблівасці пры складанні доўгатэрміновых прагнозаў. Апрача таго, там будуць праведзены работы па магнітных назіраннях, па вывучэнню напрамку і хуткасці руху ільду, па вымярэнню глыбінь Ледавітага акіяна, па вызначэнню хімічных і фізічных уласцівасцей розных слаёў вады, на высвятленню таго, у якіх формах захоўваецца жыццё ў цэнтральнай частцы акіяна і т. д. Асаблівае-ж значэнне набывае палярная станцыя ў раёне полюса, як пункт радыёсувязі. Самалёты, якія ў далейшым будуць лятаць у гэтым раёне і, можа быць, нават рабіць рэгулярныя рэйсы праз полюс у Амерыку, змогуць арыентавацца радыёсігналамі станцыі, а таксама загадзя атрымліваць дакладныя весткі аб надвор'і.

Для выканання такой праграмы недастаткова пабыць на полюсе некалькі гадзін, як гэта ўдалося ў 1909 годзе амерыканцу Роберту Піры, а тым больш недастаткова праляцець над полюсам на самалёце ці дырыжаблі, як гэта зрабілі Берд, Амундсен і Нобіле.

Мы хочам уключыць раён Паўночнага полюса цвёрда ў наша звычайнае кола дзейнасці, угрунтаваўшыся там надоўга. Задача, несумненна, трудная. Але ў нашай краіне, і толькі ў нашай краіне, створаны ўсе ўмовы для выканання такіх смелых пачынанняў. Совецкі ўрад ужо шмат год моцна падтрымлівае і накіроўвае нашу арктычную работу. Мы накапілі велізарны вопыт на палярных зімоўках, у часе ледакольных паходаў і арктычных палётаў. У нас выраслі кадры выдатных работнікаў, якія ведаюць Поўнач і аддany радзіме, якіх не страшна пасылаць на такую справу.

У нашым прадпрыемстве, вядома, асабліва вялікая роля авіяцыі. Пасля подвігаў герояў Совецкага Саюза па выратаванню чалюскінцаў, пасля раду бліскучых арктычных рэйсаў Леванеўскага, Вадап'янава, Молакава, Алексеева і іншых, пасля выдатнага палёту тав. Чкалава і яго спадарожнікаў можна не сумнявацца, што палёты на полюс нашай авіяцыі ўжо па плячу.

Вызначыўшы становішча полюса і праляцеўшы над ім, мы пашукаем у раёне полюса найбольш зручную крыгу, годную для пасадкі цяжкіх самалётаў, нагружаных снаражэннем для палярнай станцыі. Гэта трудная пасадка на непадрыхтаваную пляцоўку патрабуе ўсяго ўмення і вопыту нашых палярных лётчыкаў. Разумеецца, станцыя не будзе пастаянна знаходзіцца на самым пункце полюса, яна будзе пастаўлена на ільду і разам з ім будзе дрэйфаваць, быць можа, у розных напрамках, а праўдападобней за ўсё—у бок Амерыкі. У гэтым ёсць тая вялікая выгада, што назіранні станцыі ахопяць большы раён.

Несумненна, уся краіна будзе з выключнаю ўвагаю і любоўю сачыць за жыццём і работаю таварышоў Папаніна, Крэнкеля, Шыршова і Фёдарава—чатырох смелых сыноў нашага народу, якія будуць жыць на працягу года ў палатцы каля полюса.

Гутарачы з вамі ў Нар'ян-Мары, мы знаходзімся яшчэ ў пачатку нашага шляху. Мы можам ужо сцвярджальна сказаць, што самалёты «АНТ-6», спецыяльна зробленыя для нас, — выдатныя машыны. Мы таксама пераканаліся ў высокіх якасцях нашага калектыва пілотаў, штурманаў, механікаў, радзістаў, сіноптыкаў і інш.

Калектыў у нас дружны. Кожны з яго складу мае за сабою ўжо вялікі стаж палярнай работы.

Такім чынам, матэрыяльная частка ў нас бліскучая, людзі добрыя, а за намі вялікая краіна, кіруемая мудрай партыяй Леніна—Сталіна. Вось чаму мы адпраўляемся ў дарогу цвёрда ўпэўненыя ў перамозе».

ЛЮДЗІ МАЙГО АТРАДА

(Гутарка з героем Совецкага Саюза—камандзірам атрада самалётаў—М. В. Вадап'янавым)

У сярэдзіне мінулага года ўрад даручыў «Главсевморпути» арганізаваць высокашыротную экспедыцыю на самалётах. У задачу экспедыцыі ўваходзіла: дасягнуць Паўночнага полюса, зрабіць пасадку і пакінуць на дрэйфуючым ільду групу вучоных на чале з вядомым палярнікам, ордэнаносцам І. Д. Папаніным.

Высадзіўшы зімоўшчыкаў на полюс і забяспечыўшы іх усім неабходным для жыцця і правядзення навуковых назіранняў па загадзя распрацаванаму комплексу, асноўныя самалёты экспедыцыі вернуцца ў Маскву. Адзін з іх — цяжкі чатырохматорны паветраны карабель «АНТ-6» пад кіраваннем пілота І. П. Мазурука — астаецца на востраве Рудольфа — самым паўночным з астравоў Зямлі Франца-Іосіфа. Мазурук мае заданне трымаць безупынную сувязь з зімоўкай і па першаму патрабаванню аказаць ёй дапамогу з паветра, а пасля сканчэння тэрміну зімоўкі, прыкладна, праз год, зняць групу тав. Папаніна з полюса і даставіць яе ў Маскву.

Вось каротка, да чаго зводзіліся задачы, пастаўленыя перад намі ўрадам. Для выканання гэтых задач урад прадаставіў у наша распараджэнне 4 цяжкія самалёты «АНТ-6».

На працягу поўгода мы з дапамогаю рабочых завода імя Гарбунова пераабсталявалі атрыманыя намі самалёты серыйнай вытворчасці, прыстасаваўшы іх для палётаў у цяжкіх умовах высокіх шырот Арктыкі.

Паралельна з падрыхтоўкай матэрыяльнай часткі Кіраўніцтва палярнай авіяцыі «Главсевморпути» займалася самым складаным пытаннем маючай быць экспедыцыі — падборам лётных кадраў.

З самага пачатку стала вядома, што ў экспедыцыю пойдуць толькі лепшыя людзі палярнай авіяцыі, паказаўшыя на практыцы высокі клас авалодання тэхнікай лётнага майстэрства, маючыя вялікі вопыт работы ў Арктыцы.

Камандзірам першага карабля ў экспедыцыі, і разам з тым камандзірам усяго атрада цяжкіх самалётаў, якія накіроўваюцца на полюс, быў назначан я. Разам са мною на маім самалёце ляцяць: вядомы палярны пілот—ордэнаносец М. С. Бабушкін, флаг-штурман экспедыцыі — ордэнаносец маёр І. Т. Спірын, радзіст экспедыцыі — чэлюскінец С. А. Іваноў, мой стары лётны спадарожнік—борт-механік Ф. І. Басейн і яго памочнік П. П. Пецэнін. Тав. Спірын шырока вядомы ў нашай краіне, як удзельнік пералёту героя Совецкага Саюза М. М. Громава. У верасні 1934 года мы праляцелі на совецкай машыне «РД» 75 гадзін без пасадкі, пакрыўшы адлегласць у 12.411 кіламетраў.

Роля тав. Спірына ў нашым пералёце надзвычай вялікая. Востраў Рудольфа будзе апошняй зямлёй на нашым шляху. Далей, за 82-м градусам паўночнай шырыні, як думаюць вучоныя ўсяго свету, няма ні аднаго кавалачка сухазем'я. Гэтаму сцвярджэнню прыходзіцца верыць на слова, бо высокія шыроты Арктыкі да гэтага часу астаюцца мала даследаванымі або зусім недаследаванымі.

Такім чынам, без карт, не маючы ні аднаго арыенціра, флаг-штурману нашай экспедыцыі тав. Спірыну трэба будзе вывесці самалёты да самага пункта Паўночнага полюса, дакладна вызначыўшы яго з паветра. У палёце яму прыдзецца карыстацца адзіным метадам ваджэння самалёта — астранамічнай арыентыроўкай, г. зн. арыентыроўкай па становішчу нябесных свяціл.

Камандзір другога карабля экспедыцыі — герой Совецкага Саюза В. С. Молакаў. Разам з ім ляцяць палярны пілот Я. К. Орлоў, пастаянны спадарожнік тав. Молакава ордэнаносны штурман — радзіст А. А. Рыгсланд, борт-механікі тт. Д. Л. Івашын і Фрутоцкі.

Тав. Івашын параўнаўча нядаўна працуе ў палярнай авіяцыі, але ўжо вельмі шырока вядомы. У 1934 годзе ён разам з лётчыкам Рабенка вёў новую морскую машыну «Дорн'е-Валь-10» з Ленінграда ў Арктыку. Гэта быў рызыкоўны рэйс на яшчэ неаблятанай машыне. Лётчык Рабенка тады ў барацьбе з туманам зрасходваў увесь запас гаручага над Карскім морам і вымушан быў сесці на ваду недалёка ад заліва Гыда-Ямо. Разам з пасажырамі пілот пайшоў шукаць чалавечае жыллё. Дасягнуўшы бліжэйшай факторыі, тав. Рабенка захварэў. На самалёце астаўся адзін тав. Івашын, ён ахоўваў машыну, пакуль не ўдалося вывесці яе на безапаснае месца. Дзякуючы самаадданасці тав. Івашына, самалёт «Дорн'е-Валь-10» да гэтага часу лятае на нашых палярных лініях і ходзіць на лёдавыя разведкі.

Трэцім караблём камандуе палярны пілот ордэнаносец А. Д. Алексееў. Перш чым стаць пілотам, тав. Алексееў доўгі час працаваў штурманам. Набыты вопыт дапамагае яму дасканала арыентавацца пры самых цяжкіх метэаралагічных умовах Запаляр'я.

Разам з тав. Алексеевым ляцяць другі пілот М. І. Казлоў, штурман-радзіст Н. М. Жукаў, борт-механік К. Н. Сугробаў і І. Д. Шмандзін.

4-ая машына (рэзервавая) ідзе пад камандаю пілота І. П. Мазурука. У складзе экіпажа гэтага самалёта палярны пілот Л. Г. Крузе, які будзе начальнікам лётнай базы экспедыцыі, штурман-радзіст В. І. Акуратаў, які прымаў ужо ўдзел у леташнім пералёце Масква — Зямля Франца-Іосіфа, борт-механік Ян Брэзін і Екураў.

З тав. Мазуруком, як з лётчыкам, мне ўпершыню прыйшлося сустрэцца ў 1931 годзе. Я ў той час лятаў на далёкаўсходняй паштовай лініі Хабараўск — Сахалін. Тав. Мазурук, толькі скончыўшы лётную школу, прыняў у мяне гэту лінію і паспяхова працаваў на ёй бязменна 6 год. За добрую работу на труднейшай лініі Мазурук узнагароджан Ордэнам краснай звязды.

Такавы кадры нашай экспедыцыі. Кожны з членаў экіпажа мае велізарны вопыт палёту за палярным кругам, а ўсе разам яны з'яўляюцца носьбітамі лепшых традыцый усёй палярнай авіяцыі нашай радзімы.

Начальнікам экспедыцыі на Паўночны полюс зацверджан акадэмік О. Ю. Шмідт. Яго намеснікам па лётнай частцы, начальнік палярнай авіяцыі «Главсевморпути» ордэнаносец М. І. Шэвелеў.

* * *

Высокашыротная экспедыцыя, як і ўсякая вялікая справа, мае сваю гісторыю. Зімоўка на полюсе была задумана даўно. О. Ю. Шмідт яшчэ ў 1935 г. даручыў мне скласці тэхнічны праект высадкі навуковай экспедыцыі ў сэрцы Арктыкі.

Для таго, каб добра выканаць гэта заданне, Отто Юльевіч параіў мне зляцаць на Зямлю Франца-Іосіфа, падняцца да 83—84 паралелі, азнаёміцца на практыцы з лёдавай і метэаралагічнай абстаноўкай у гэтых шыротах. Гэту задачу я і выканаў, робячы леташні пералёт на Зямлю Франца-Іосіфа. Пасля гэтага палёту не аставалася ніякіх сумненняў у тым, што полюс можна пакарыць толькі пры дапамозе самалёта. Высокашыротная экспедыцыя была ўключана ў план работ «Главсевморпути».

Правадыр народаў, лепшы друг лётчыкаў І. В. Сталін ухваліў нашы пачынанні і прапанаваў старанна падрыхтаваць экспедыцыю. Не прайшло і года, як мы пайшлі на штурм полюса. Таварыш Сталін вельмі ўважліва сачыў за ходам падрыхтоўкі да высокашыротнай экспедыцыі. Ён асабіста разглядаў прапанаваны намі склад экспедыцыі і зацвердзіў яго.

Такая выключная ўвага таварыша Сталіна натхніла нас, запаліла жаданнем барацьбы і нарадзіла непахісную ўпэўненасць у перамозе.

І мы пераможам! На Паўночным полюсе будзе развявацца флаг нашай радзімы!

УДЗЕЛЬНІКІ ЗІМОЎКІ АБ САВАЁЙ РАБОЦЕ

І. Д. Папанін—начальнік зімоўкі

ЛАГЕР НА ПОЛЮСЕ

Ідэя заваявання Паўночнага полюса ў мяне зарадзілася даўно, некалькі год таму назад. Будучы яшчэ кіраўніком палярных зімовак на мысе Чэлюскіна і на Зямлі Франца-Іосіфа, я марыў дрэйфаваць у раёне Паўночнага полюса.

Вярнуўшыся з зімоўкі, я даведаўся, што рад палярнікаў прапанавалі ўжо сфарміраваць экспедыцыю на паўночны полюс. Зімоўшчыкаў з усім снаражэннем меркавалася перакінуць на полюс з самалётамі і высадзіць на дрэйфуючую крыгу. Атрымаўшы згоду на арганізацыю і падрыхтоўку экспедыцыі, я горача ўзяўся за справу.

«Главсевморпуть» выдзеліў для арганізацыі экспедыцыі неабходныя сродкі. Падрыхтоўка пачалася яшчэ ў лютым 1936 года.

У першую чаргу я стаў рыхтаваць адзенне, палатку, харчаванне. Неабходна было старанна падрыхтавацца да зімоўкі і, разам з тым, стварыць надзейную базу на самым паўночным пункце совецкай зямлі — востраве Рудольфа.

У 1936 годзе ледакол «Русанов» даставіў на востраў Рудольфа найбольш цяжкія грузы, харчаванне, гаручае і частку навуковага снаражэння.

Не малых клопатаў каштаваў падбор удзельнікаў зімоўкі. У Ленінградзе я сустрэўся з Пятром Пятровічам Шыршовым. Тав. Шыршоў даў згоду прыняць удзел у экспедыцыі ў якасці гідролага і гідрабіёлага. Пётр Пятровіч паспеў ужо набыць дастатковы вопыт, як удзельнік экспедыцый «Сибирякова» і «Челюскина».

Я рашыў таксама ўзяць у экспедыцыю тав. Фёдарава, які быў маім памочнікам па навуковай рабоце на зімоўках мыса Чэлюскіна і Зямлі Франца-Іосіфа. Тав. Фёдараў — вельмі здольны магнітолаг і астраном. Ён ахвотна прыняў маю прапанову. Чацвертым удзельнікам зімоўкі быў намечан тав. Крэнкель.

Падрыхтоўчыя работы разгарнуліся ў сакавіку мінулага года. Была заказана асобая — лёгкая, партатыўная і моцная апаратура для навуковых назіранняў. Агульная вага снаражэння, абсталявання, розных грузаў разам з людзьмі не павінна была перавышаць 9 тон. Запас харчавання, адзення, гаручага разлічан на паўтара года.

У вопытнай ленінградскай радыёлабараторыі тэрмінова была заказана радыёстанцыя для тав. Крэнкеля.

У загатоўцы неабходнага харчавання вялікую дапамогу аказаў Інстытут інжынераў харчавання. Кожны прадукт, прадназначаемы для экспедыцыі, падвяргаўся стараннаму аналізу. Мы бярэм прадукты, якіх звычайна ў асартыменце палярных станцый няма. Згатаваны лёгкія, сухія канцэнтраты капусты, гарохавага супа, кісялёў, кампота, мясных катлет.

Нашы прадукты характарызуюцца вялікай каларыйнасцю. Яны зроблены настолькі рознастайна і смачна, што аб захварванні цынгой не можа быць і гутаркі.

Зімоўшчыкі атрымаюць найлепшае мехавое адзенне. Ніжняя бялізна звязана з высокаякаснай шэрсці.

Мы раздзялілі паміж сабою работу так, каб кожны з нас мог замяніць адзін другога. Мяне, начальніка, у выпадку неабходнасці можа замяніць Крэнкель. Здарыцца што-небудзь з Крэнкелем—яго заменіць Фёдараў. Выйдзе са строю Фёдараў — астранамічныя і магнітальгічныя работы буду весці я. Метэаролагамі мы будзем усе. Кожны з нас таксама ўмее гатаваць яду.

Урачом на зімоўцы будзе тав. Шыршоў. На працягу 6 месяцаў ён праходзіў спецыяльную практыку пры ленінградскай гарадской бальніцы.

Калі самалёт, на якім мы вылецім на полюс, не зможа апусціцца на крыгу, прыдзецца высаджвацца са снаражэннем і грузамі, карыстаючыся парашутамі. Які шлях мы прабробім у дрэйфе—прадсказаць немагчыма.

На полюсе мы ўмацуем шаўковы чырвоны флаг з вобразам любімага правадыра народаў таварыша Сталіна і другі кумачовы флаг—з гербам нашай чароўнай радзімы. На паўночным полюсе будзе развявацца таксама блакітны вымпел Галоўнага кіраўніцтва паўночнага морскога шляху.

АБ БУДАЎНІЦТВЕ ШКОЛЫ Ў ЖУРАВІЦКІМ РАЁНЕ

ПАСТАНОВА СОВЕТА НАРОДНЫХ КАМІСАРАЎ БССР

[illegible]

Намеснік старшыні Совета Народных Камісараў БССР **А. ЛЮБОВІЧ.**

В. а. кіраўніка спраў Совета Народных Камісараў БССР **Д. МІХАЙЛАЎ.**

17 мая 1937 г.
г. Мінск.

X З'ЕЗД КП(б) ГРУЗІІ

ТБІЛІСІ, 21 мая. (БЕЛТА). [illegible]

ТБІЛІСІ, 21 мая. (БЕЛТА). [illegible]

НА ПАРТЫЙНЫХ КАНФЕРЭНЦЫЯХ

ЛЕПЕЛЬСКАЯ АКРУГА

ЛЕПЕЛЬ, 20 мая. Учора ў 14 гадзін дня адкрылася другая лепельская акруговая партканферэнцыя. На канферэнцыю з'явілася 205 дэлегатаў з рашаючым голасам і 34 з дарадчым. Адсутнічае 17 дэлегатаў па невядомых прычынах.

Пасля выбараў кіруючых органаў канферэнцыя заслухала справаздачу тав. Ляхава аб рабоце акруговага камітэта партыі. У сваім дакладзе тав. Ляхаў толькі ў агульных рысах спыняўся на кіраўніцтве і становішчы партыйнай работы ў акрузе. Гаворачы аб агітацыі, ён абмяжоўваўся толькі тым, што прыводзіў ацэнку становішча палітычнай агітацыі, якую даў ЦК КП(б)Б у сваім рашэнні па лепельскай справе два месяцы назад.

Справаздачу аб тым, як выпраўляюцца допушчаныя грубейшыя палітычныя памылкі ў Лепелі, тав. Ляхаў звёў толькі да інфармацыі аб мерапрыемствах, якія праводзяцца ў сэнсе звароту матэрыяльных страт, панесеных калгаснікамі і аднаасобнікамі ў рэзультаце парушэння рэвалюцыйнай законнасці.

Дакладчык не заастрыў увагі канферэнцыі на неабходнасці ўмацавання рэвалюцыйнай пільнасці ў партарганізацыях граніцы. Аб момантах страты рэвалюцыйнай пільнасці гавораць такія факты: сярод выключаных з партыі пасля абмену партдакументаў з 35 чалавек нямала ворагаў народу; аб выкрытым зараз ворагу народу Пацэнгелі ў акругкоме партыі былі сігналы яшчэ ў ліпені 1936 года. Аднак, акругком, замест вырашэння пытання аб партыйнасці Пацэнгеля, вынес ліберальную пастанову, у якой толькі асудзіў контррэвалюцыйнае выступленне апошняга.

Ні адно пытанне аб партыйнай рабоце не было поўнасцю ахарактарызавана ў дакладзе.

* * *

21 мая на акруговай партканферэнцыі пачаліся спрэчкі. Дэлегаты падверглі жорсткай крытыцы работу акругкома партыі і даклад тав. Ляхава.

Дэлегаты т. Элентух, Ігнацьеў і рад іншых гаварылі аб адрыве бюро акругкома партыі не толькі ад шырокіх беспартыйных мас, але і ад партыйных арганізацый акругі. У выніку рад створаных акруговых арганізацый і ў першую чаргу акругком партыі не справіўся з задачамі, пастаўленымі перад імі ў часе стварэння пагранічных акруг.

Таварышы гаварылі, што Ляхаў і Пушчын лічаць сябе правадырамі, захапіліся некаторымі поспехамі і не бачылі, як груба парушалася рэвалюцыйная законнасць.

Выступаўшыя дэлегаты многа гаварылі аб недахопах у пастаноўцы абароннай работы. Гэтаму важнейшаму пытанню ва ўмовах граніцы не аддалі належнай увагі. Акрвыканком ужо другі год збіраецца абмеркаваць на прэзідыуме пытанне становішча абароннай работы.

З выступлення Жалезніцкага, Кірпічэнка і інш. дэлегатаў канферэнцыі становіцца зразумелым, чаму тав. Ляхаў у сваім дакладзе нічога не сказаў аб рабоце бюро і апарата акругкома, не ахарактарызаваў становішча ўнутрыпартыйнай работы. Тав. Кірпічэнка (Чашніцкі раён) гаворыць:

— Калі акругком партыі збірае партыйных работнікаў, ён не вучыць як арганізоўваць работу, а ў большасці падносіць якую-небудзь страшню.

Выступаючыя адзначалі, што нізавыя партарганізацыі не адчувалі акругкома партыі. Сакратар Чашніцкага райкома партыі т. Марголін заявіў:

— Ніякага кіраўніцтва і дапамогі ад акругкома я не атрымліваў. Сакратароў райкома не выклікалі, не гаварылі з імі па сур'ёзных пытаннях партыйнага жыцця. Тав. Марголін, як член пленума акругкома, расказвае канферэнцыі, што за ўвесь час ён быў толькі на адным пленуме, дзе абмяркоўваліся вынікі абмену партдакументаў. Да гэтага часу ён, як член пленума, не ведаў аб справах ворага народу Пацэнгеля. Ён указвае, што ў рабоце бюро існавала сістэма засакрэчвання важнейшых спраў, нерашучасць у вырашэннях пытанняў у адносінах да ворагаў народу. На выкрытых фактах не мабілізоўвалася партарганізацыя, кіруючы партыйны актыў акругі і раёнаў.

Аднак усё-ж размовы многіх дэлегатаў аб пільнасці абмяжоўваліся толькі канстатацыяй даўно вядомых усёй арганізацыі фактаў дзеяння класавых ворагаў. Далей гэтага не ішоў у сваім дакладзе і т. Ляхаў. Гэта безумоўна акрэсліла і выступленні раду дэлегатаў канферэнцыі, у той час, калі яшчэ і сёння ёсць не мала фактаў дзеяння ворагаў, калі існуе палітычная бестурботнасць у бюро акругкома партыі.

Сёння працяг спрэчак па справаздачнаму дакладу акругкома.

Ц. ФРЫД.

СЛУЦКАЯ АКРУГА

Па-ранейшаму ў рабоце другой слуцкай акруговай партканферэнцыі вялікае месца займаюць пытанні партыйнай работы ў масах. Практыка яшчэ і яшчэ раз паказвае, што слабасць сувязі партыйнай арганізацыі з масамі, нізкі ўзровень узброенасці комуністаў і беспартыйных мас рэвалюцыйнай пільнасцю скарыстоўваюцца махровымі ворагамі народу ў сваіх контррэвалюцыйных, шкодніцкіх мэтах. Аб подлых, каварных метадах рэшткаў неразгромленых ворагаў—трацкістаў, нацдэмаў, эсэраў і інш. гаворыць дэлегат канферэнцыі начальнік акруговага аддзела НКУС т. Озэраў. Шкоднікі, шпіёны і дыверсанты разумеюць значэнне пагранічнасці Случчыны і таму імкнуцца ў першую чаргу іменна тут абасноўвацца і шкодзіць. Немалую антысовецкую работу праводзяць царкоўнікі. Акруговы камітэт партыі жа запаніў антырэлігійную работу. Гэтым карыстаюцца ворагі.

Многа ўвагі дэлегаты аддаюць пытанням авалодання большэвізмам, вывучэння гісторыі большэвіцкай партыі. Як-жа акруговы камітэт арганізаваў вывучэнне гісторыі партыі? Нездавальняюча. У лепшым выпадку, культпроп акругкома клапаціўся аб колькасным ахопе комуністаў. Ідэйным зместам, якасцю партыйнай прапаганды і агітацыі, падборам прапагандысаў акругком глыбока не займаўся. Аб гэтым гаварылі ў сваіх выступленнях дэлегаты тт. Жалезнікаў, Чарноў, Глыкін, Сабадаж, Фэлэзак і іншыя.

Многія таварышы (тт. Ціхаміраў, Чыкалаў, Жукаў, Піманаў, Зінковіч, Амосаў і інш.), асабліва дэлегаты вайсковых і пагранічных часцей, гавораць аб буйнейшых недахопах і недастатковасці кіраўніцтва акругкома пытаннямі абароннай работы сярод працоўнага насельніцтва.

Тав. Бурдзілаў — сакратар Чырвонаслабодскага райкома КП(б)Б — крытыкуе акругком за тое, што ён вельмі туга перабудоўвае сваю работу.

— Мы, райкомаўцы і акругком — гаворыць тав. Бурдзілаў — не можам пахваліцца большэвіцкім стылем работы. Акругком і райком патрабавалі ад комуністаў толькі выканання гаспадарчых кампаній. Але не дапамаглі, не навучылі радавых комуністаў стаць сапраўднымі важакамі мас. Сістэма работы акругкома была парочнаю. Замест глыбокага вывучэння і дапамогі пярвічным партыйным арганізацыям займаліся гастралёрствам. Акругком слаба прыслухоўваўся да голасу мас. Ён меў многа сігналаў аб грубейшых парушэннях рэвалюцыйнай законнасці. Ён ведаў, што ў многіх месцах з рахункаў скінулі аднаасобнікаў, папіраюць іх правы. Але акругком своечасова не рабіў адпаведных палітычных вывадаў.

— Акругком, партарганізацыя не сталі на чале перабудовы работы советаў. Раней советы многа камандавалі. Лепельскія справы многаму навучылі. Але характэрна, што некаторыя советы, замест перабудовы, разгубіліся. Адзін старшыня сельсовета нашага раёна заявіў: «Раней я ведаў, як гаварыць з аднаасобнікамі, і яны мяне слухалі, а цяпер не слухаюць». Гэты чалавек яшчэ і цяпер не разумее, што партыя не дазволіць камандаваць, а патрабуе цярплівай масавай работы.

— Ёсць у нас і такія факты, калі некаторыя старшыні советаў кідаюцца ў адваротную крайнасць, — не прымаюць мер да аднаасобнікаў, якія захватваюць зямлю калгаса, хоць гэта яўна варожая работа. Акруговы выканаўчы камітэт не кіруе перабудовай работы советаў, сур'ёзна не рыхтуецца да надыходзячых выбараў па новай Канстытуцыі.

Наогул-жа аб кіраўніцтве партыйнай арганізацыі акругі перабудовай работы советаў, у адпаведнасці з рашэннямі Лютаўскага Пленума ЦК ВКП(б), на партканферэнцыі гавораць вельмі мала. А між тым, акруговы выканаўчы камітэт і яго аддзелы перабудоўваюць сваю работу больш чым марудна. А асобныя кіруючыя таварышы проста не зразумелі сутнасці перабудовы работы советаў.

Тав. Беразоўскі гаворыць аб дрэнным кіраўніцтве Наркомасветы, аб ворагах народу, якія там арудвалі. Але літаральна ніводным словам ён не абмовіўся аб рабоце акруговага аддзела нарасветы, аб кіраўніцтве ідэалагічным фронтам акругкомам КП(б)Б. А гаварыць было пра што. Прарываў у сістэме народнай асветы, сігналаў аб контррэвалюцыйнай дзейнасці ворагаў у паасобных школах больш, чым дастаткова.

Літаральна ў такім-жа стылі выступіў і тав. Каралёў. Ні ценю крытыкі і самакрытыкі, ні слова аб партыйным кіраўніцтве. Не дзіўна, што гэтыя выступленні рэзка крытыкавалі рад дэлегатаў канферэнцыі.

У выступленнях дэлегатаў чамусьці поўнасцю выпалі пытанні кіраўніцтва партыйнай арганізацыяй стаханаўскім рухам у сельскай гаспадарцы. Прымудрыўся абыйсці гэта пытанне ў сваім выступленні і загадчык сельгасаддзелам акругкома тав. Бабак.

Да канца ранішняга пасяджэння 21 мая выступіла 38 дэлегатаў. Актыўнасць дэлегатаў не змяншаецца. У прэзідыум прадаўжаюць паступаць заяўкі жадаючых выступіць. Усё-ж асобныя дэлегаты праяўляюць несур'ёзныя адносіны да сваіх абавязкаў, без дазволу пакідаюць пасяджэнне канферэнцыі. У парадку чаргі слова было прадастаўлена дэлегатам Лемішову і Кардашу, але ні аднаго з іх у зале не аказалася.

На вячэрнім пасяджэнні 21 мая прадаўжаліся спрэчкі па справаздачнаму дакладу акругкома.

І. ШЛЯФЕР.

БАРЫСАЎСКІ РАЁН

21 МАЯ. Позна ноччу 20 мая шчотная камісія паведаміла вынікі тайнага галасавання кандыдатур у члены раённага камітэта. Выбран 31 чалавек, сярод іх таварышы Манаеў (сакратар РК ранейшага складу) і інш. 3 членаў пленума ранейшага складу выбрана дзесяць чалавек.

У часе работы шчотнай камісіі канферэнцыя прыступіла да вызначэння і абмеркавання кандыдатур дэлегатаў на з'езд КП(б)Б з правам рашаючага голасу. Па модусу належыць выбраць 32 дэлегаты. Высунута 80 кандыдатур. Калі ўжо было абмяркована 20 кандыдатур (з якіх уключана ў спіс 17), канферэнцыя, адзначыўшы, што да гэтага пытання няма дастаткова сур'ёзных адносін з боку асобных дэлегатаў, рашыла пачаць абмеркаванне нанава. Як паказвае далейшы ход работы канферэнцыі, такое рашэнне было зусім мэтазгодным. Абмеркаванне праходзіць цяпер больш дзелавіта, чым раней.

21 мая канферэнцыя выбірала кандыдатаў у члены пленума райкома. Было высунута 23 кандыдатуры. Пасля абмеркавання ўключана ў спіс 8 чалавек. У выніку тайнага галасавання выбрана 7 чалавек.

21 мая, таксама тайным галасаваннем, выбрана рэвізійная камісія.

У часе работы шчотнай камісіі канферэнцыя абмяркоўвае кандыдатуры дэлегатаў на з'езд КП(б)Б.

Ал. ЛЕБЕДЗЕЎ.

ГОМЕЛЬ

На працягу 4 дзён партканферэнцыя працавала над выбарамі кіруючых партыйных органаў гарадской партарганізацыі і дэлегатаў на з'езд КП(б)Б. У спіс кандыдатаў у члены гаркома КП(б)Б было названа 88 кандыдатур. Пасля ўсебаковага і сур'ёзнага абмеркавання 28 чалавек былі адведзены і ў спіс для тайнага галасавання ў члены гаркома КП(б)Б было ўключана 60 чалавек.

Тайнае галасаванне праходзіла арганізавана. Членамі гаркома КП(б)Б абрана 39 чалавек.

Потым канферэнцыя прыступіла да выбараў кандыдатаў у члены гаркома партыі, [illegible] і дэлегатаў на XVI з'езд КП(б)Б. [illegible] камісіі і на з'езд КП(б)Б, адначасова было праведзена і тайнае галасаванне па трох спісах. [illegible]

У склад рэвізійнай камісіі абрана 7 чалавек. На XVI з'езд КП(б)Б абрана 10 чалавек з правам рашаючага голасу і 10 чалавек з правам дарадчага голасу.

На ранішнім пасяджэнні 20 мая канферэнцыя заслухала і зацвердзіла рэзалюцыю па справаздачнаму дакладу гаркома партыі. [illegible]

ЧЫКУН.

ВІЦЕБСК

21 мая праходзілася абмеркаванне кандыдатур дэлегатаў на з'езд КП(б)Б. [illegible] 61 [illegible] Шусцін, Жураўлёў, Галадзед, Юркоў, Дзяніскевіч, Башмачнікаў, Сухарукін, Эстрын і інш. Сярод дэлегатаў — значная колькасць стаханаўцаў, старых кадравых рабочых і работніц — Гофман (швейная камбінат), Рамазава і Міхайлава (фабрыка імя Кагановіча), Білевіч («Сцяг індустрыялізацыі»), Бачмазава (акулярная фабрыка) і інш.

Выбраным дэлегатам на з'езд КП(б)Б віцебская партыйная канферэнцыя даручыла [illegible] Сталіна і свайго любімага правадыра таварыша Сталіна.

Дэлегаты канферэнцыі ў сваіх выступленнях унеслі шмат каштоўных прапаноў [illegible] Пленума ЦК ВКП(б) [illegible] таварыша Сталіна.

* * *

[illegible] значна [illegible] — 27 новых таварышоў [illegible] стаханаўцаў [illegible] Білевіч, [illegible] Бачмазава [illegible]

Арн. ЗАРУБЕЖНЫ.

МАГІЛЁЎСКІ РАЁН

Сакратар оргбюро сельрайкома тав. Кузьмін [illegible] аб рабоце райкома. [illegible]

[illegible] Пленума ЦК ВКП(б) і даклада таварыша Сталіна. [illegible]

БРЫЛОН.

БАБРУЙСКІ РАЁН

Актыўна і дзелавіта з большэвіцкай прынцыповасцю [illegible] кожную кандыдатуру [illegible]

На ранішнім пасяджэнні 20 мая [illegible] канферэнцыя прадаўжала сваю работу.

Пасля перапынку агалошваюцца рэзультаты тайнага галасавання. Большасцю галасоў у склад членаў райкома партыі абрана 30 чалавек. Дзве кандыдатуры, атрымаўшыя роўную колькасць галасоў, перагаласоўваліся на ранішнім пасяджэнні 21 мая. Такім чынам у райком абрана 31 чалавек.

На прапанову члена бюро ЦК КП(б)Б [illegible] склад кандыдатаў у члены райкома.

Вялікім недахопам канферэнцыі з'яўляецца тое, што пры галасаванні ў члены райкома не ўдзельнічала 34 дэлегаты, якія адсутнічалі на канферэнцыі. Пры перагаласоўванні двух кандыдатур адсутнічала 65 дэлегатаў.

ВЯРХОЎСКІ.

У ЦК КП(б)Б і СНК БССР

ЦК КП(б)Б і СНК БССР разгледзелі пытанне, звязанае з далейшым ростам і творчай работай тэатра оперы і балета і Беларускага драматычнага тэатра. [illegible]

[illegible] інтэрната для работнікаў тэатра на 50—70 чалавек.

Раду вядучых работнікаў тэатра і абслугоўваючаму персаналу значна павышан размер зарплаты.

ЦК КП(б)Б і СНК БССР абавязалі камітэт па справах мастацтва і дырэкцыю тэатра прыступіць да работы над арыгінальнымі операмі з тым, каб да 20 гадавіны Кастрычніка была падрыхтавана па меншай меры адна арыгінальная опера. Камітэту прапанавана таксама разгарнуць больш інтэнсіўную работу над сканчэннем пастаноўкі оперы «Ноч на Купалле» кампазітара Туранкова.

Да стварэння беларускай оперы рашано прыцягнуць вядомага кампазітара Дзяржынскага.

Саюзу пісьменнікаў Беларусі і саюзу кампазітараў прапанавана абмеркаваць пытанне і прыняць канкрэтныя меры да стварэння беларускіх опэр.

[illegible] кадраў тэатру дазволена прыцягне[illegible] 2—3 высокакваліфікаваных артыстаў іншых тэатраў СССР.

ПК КП(б)Б і СНК БССР прапана[illegible] камітэту па справах мастацтва і дырэк[illegible] рам опернага і драматычнага тэат[illegible] прадставіць на зацвярджэнне прапан[illegible] аб парадку і праграме ўзмацнення т[illegible] чага росту і кваліфікацыі акторск[illegible] складу тэатраў, прадугледзеўшы за[illegible] шэнне для гэтай мэты лепшых спец[illegible] лістаў-педагогаў з буйнейшых цэнт[illegible] СССР для прачытання лекцый, вядзе[illegible] заняткаў і кансультацый.

Разам з тым дырэкцыям тэатраў пра[illegible] навана ўстанавіць практыку запраш[illegible] выдатных пастаноўшчыкаў і рэжысёра[illegible] іншых тэатраў СССР для пастаноўкі а[illegible] вых спектакляў.

У распараджэнне тэатра оперы і ба[illegible] вылучаецца аўтамашына.

НА НАРАДЗЕ АКТЫВА РАБОТНІКАЎ РАДЫЁВЯШЧАННЯ

Сігналы, якія з'яўляліся на старонках нашага друку, гаварылі аб тым, што Радыёкамітэт не перабудаваў сваёй работы, што бясконцая блытаніна і нячоткасць у сістэме кіраўніцтва радыёвяшчання дае часам і цяпер магчымасць ворагу скарыстоўваць радыё для сваіх мэт.

Але спрэчкі па дакладу т. Гарачова на ўчарашнім дзённым пасяджэнні нарады насілі характар або вузка дзяляцкіх выступленняў (тт. Станкевіч, Плаўнік), або выступленняў з яўным намерам перакласці адказнасць за дрэнную работу радыёвяшчання на нізавых работнікаў, выгарадзіць усякім чынам кіраўніцтва Радыёкамітэта (выступленні тт. Гусева, Іёфе). Спроба закрануць найбольш хваравітыя пытанні кіраўніцтва Радыёкамітэта (выступленне т. Лебентава з Віцебска) сус[illegible] ла рэзкі адпор з боку асобных работн[illegible] камітэта.

Агульнае здзіўленне выклікала выс[illegible] ленне т. Гусева — галоўнага рэдак[illegible] літаратурнага вяшчання. Гусеў абм[illegible] ваўся гаварыльняй аб канцылярскіх, [illegible] бінетных непаладках у камітэце і кам[illegible] ментамі па адрасу новага кіраўніцтва [illegible] мітэта.

Трэба не голае прызнанне існуючых дахопаў і зрываў, не фіксацыя і не [illegible] ляцкі падыход да іх, а глыбокая, [illegible] тычна асэнсаваная крытыка, якая [illegible] можа Белрадыёкамітэту перабудаваць [illegible] ту так, як гэта патрабуюць раш[illegible] Пленума ЦК ВКП(б).

Т. ХАДКЕВІЧ.

НОВЫ СКЛАД ПРАЎЛЕННЯ ЛІТФОНДА

19—20 мая праходзіў справаздачна-выбарчы сход членаў беларускага аддзялення літфонда СССР. Літфонд — арганізацыя, якая павінна была ўсімі сродкамі дапамагаць творчай рабоце советскіх пісьменнікаў. Не гэтым, аднак, займалася беларускае аддзяленне літфонда. Былы старшыня яго Лейзераў бескантрольна і па-шкодніцку разбазарваў сродкі на іншыя мэты. Яго паслугамі шырока карысталіся ворагі народу. Палітычная блізарукасць некаторых пісьменнікаў-комуністаў і праўлення саюза советскіх пісьменнікаў, якому падпарадкавана беларускае аддзяленне літфонда, не садзейні[illegible] ўскрыццю ўсіх агіднасцей, якія мелі [illegible] ца ў літфондзе.

Толькі зараз у сувязі з кіршонаў[illegible] справамі ў Маскве, члены літфонд[illegible] советскія пісьменнікі БССР на апо[illegible] сходзе ўскрылі (праўда, яшчэ не [illegible] агідныя справы. Работа праўлення [illegible] фонда прызнана дрэннай. Закрытым [illegible] ным) галасаваннем абраны новы с[illegible] праўлення літфонда. У яго ўва[illegible] тт. К. Крапіва (старшыня) А. Алексан[illegible] віч, П. Галавач, М. Лынькоў і М. Кул[illegible]

РАШУЧА ПАЛЕПШЫЦЬ РАБОТУ АСОАВІЯХІМА

Шматмільённы Асоавіяхім — адно з самых папулярных, добраахвотных таварыстваў нашай краіны. Грамадзяне Совецкага Саюза бачаць у Асоавіяхіме тую арганізацыю, якая заклікана мацаваць абараназдольнасць радзімы, дапамагаць шырокім народным масам рыхтаваць кадры і рэзервы ўзброеных абаронцаў краіны сацыялізма. Не ва ўсім, аднак, Асоавіяхім апраўдвае гэтыя патрабаванні працоўных, і не заўсёды ён стаіць на ўзроўні сваіх вялікіх і адказнейшых задач. Указанні Цэнтральнага Камітэта партыі аб перабудове работы Асоавіяхіма рэалізуюцца вельмі марудна.

Адной з задач Асоавіяхіма з'яўляецца падрыхтоўка маладых грамадзян нашай краіны да ўступлення ў рады Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі. Асоавіяхім мае для гэтага тысячы вучэбных пунктаў і сотні лагераў. Ён мае кадры для гэтай падрыхтоўкі. У яго ўжо накоплен вопыт гэтай работы. І ўсё-ж да апошняга часу Асоавіяхім не здолеў забяспечыць высокую якасць ваеннай вучобы дапрызыўнікаў. Камандзіры воінскіх часцей, куды з'явіліся маладыя людзі, прайшоўшыя на Урале абучэнне на пунктах Асоавіяхіма, дрэнна адзываюцца аб баявой і палітычнай падрыхтоўцы гэтага папаўнення. Нездавальняюча вучылася моладзь ва Усходняй Сібіры і Азова-Чорнаморскім краі. Калі выключыць горад Маскву, то нават і Маскоўская вобласць недастаткова здавальняюча рыхтуе дапрызыўнікаў. У гэтым сказаліся арганізацыйныя немачы Асоавіяхіма, у першую чаргу няўменне выкарыстаць свае сілы, сродкі і вопыт.

Стралковая падрыхтоўка заўсёды з'яўлялася важнейшай часткай работы Асоавіяхіма. За тры гады ў нашай краіне падрыхтавана 1.700 тысяч варашылаўскіх стралкоў. У мінулым годзе 80 тысяч чалавек атрымалі значкі варашылаўскага стралка 2-й ступені. Пры ўсім гэтым Асоавіяхім не ўнікнуў сур'ёзных упушчэнняў. У некаторых выпадках значкі атрымалі людзі, недастаткова падрыхтаваныя ў стралковых адносінах. Пасля таго, як член таварыства атрымліваў значок варашылаўскага стралка, арганізацыі скрозь і ўсюды забывалі пра яго, не клапаціліся аб яго далейшай ваеннай падрыхтоўцы. Гэта сумнае становішча асабліва наглядна выявілася на праведзеных нядаўна праверачных стрэльбах, калі ў некаторых раёнах толькі 2—3 проц. усёй масы варашылаўскіх стралкоў змаглі паўтарыць патрабуемы залік.

Абучаючы стральбе з вінтоўкі, Асоавіяхім недаравальна забываў аб падрыхтоўцы байцоў другой агнястрэльнай зброі, у першую чаргу кулямётчыкаў. Хто-ж цяпер не ведае, як шырока будзе выкарыстан у сучасным баі кулямёт, які з'яўляецца не толькі зброяй пяхоты і кавалерыі, але і авіяцыі і мотамехвойск! Пачын Масквы ў падрыхтоўцы кулямётчыкаў заслугоўвае таго, каб яго падхапілі і іншыя гарады і вобласці.

Шэсць з лішнім мільёнаў грамадзян нашай краіны здалі нормы гатоўнасці да проціпаветранай і хімічнай абароны (ППХА). Тым не менш работу Асоавіяхіма і ў гэтай галіне здавальняючай прызнаць нельга. Шмат тут яшчэ паказнога, дрэнна з кадрамі. Побач з выдатнай падрыхтоўкай некаторых прадпрыемстваў да проціпаветранай абароны існуюць і такія, дзе гэта справа пастаўлена з рук вон дрэнна. Вопыт вайны ў Іспаніі паказвае, наколькі важна вучыць загадзя шырокія масы насельніцтва абараняцца ад паветранага ворага. Трэба няўстанна клапаціцца аб павышэнні кваліфікацыі тых, хто ўжо здаў нормы ППХА, каб не паўтараць сумнай гісторыі з варашылаўскімі стралкамі.

Вялікую зацікаўленасць праяўляе наша моладзь да ваенна-морскай справы. Гэтая зацікаўленасць натуральная. Наша краіна вялікая морская дзяржава. Ёсць поўная магчымасць шырока разгарнуць і выдатна паставіць ваенна-морскую вучобу на нашых велізарных унутраных водных магістралях і тут рыхтаваць масы нашай моладзі да ганаровай вахты на морскіх рубяжах радзімы.

І, нарэшце, шырока вядом размах авіяработы ў нашай краіне. За 1936 год у аэраклубах Асоавіяхіма абучаны тысячы пілотаў і інструктароў. Аэраклубы таксама неабходны нашай моладзі, як бібліятэка, тэатр, кіно. Выявілася ўжо нямала перадавых арганізацый, але і ў гэтай вобласці работы Асоавіяхім не праяўляе сябе дастаткова актыўным арганізатарам. Авіяработа Асоавіяхіма праходзіць пад знакам крохаборства. Буйнейшымі недахопамі прасякнута работа ў галіне парашутызма і планерызма — гэтай масавай рэзервнай базы авіякадраў.

Такаво становішча ў некаторых найбольш важных абласцях дзейнасці таварыства. Ужо з гэтага відаць, як сур'ёзна і рашуча павінны паляпшаць сваю работу асоавіяхімаўскія арганізацыі і які размах яны павінны прыняць. Надышло лета — самая падыходзячая пара для разгортвання масавай абароннай работы. Асоавіяхімаўскія арганізацыі ўжо зараз павінны праверыць гатоўнасць да летняй работы ўсіх сваіх кадраў і сваёй матэрыяльнай базы, якая, дарэчы сказаць, захоўваецца далёка не бліскуча.

Поспех работы арганізацый Асоавіяхіма залежыць ад падрыхтаванасці і праверанасці яго кіруючых кадраў. Пры той арганізацыйнай рыхласці, якая яшчэ назіраецца ў Асоавіяхіме, пры блізарукасці яго кіраўнікоў і няведанні ўласных работнікаў, на адказных пастах таварыства часта аказваюцца людзі, няздольныя весці адказную абаронную грамадскую работу. Больш таго, да кіраўніцтва ў Асоавіяхіме нярэдка прабіраюцца і ворагі народу, якія заўсёды імкнуліся пралезці ва ўсякую шчыліну на ўчастку абароннай работы. Пільнасці, аснаванай на сазнанні сваёй высокай адказнасці перад краінай за ўмацаванне яе абароны, — вось чаго да гэтага часу нехапае арганізацыям Асоавіяхіма.

Гэта пачуццё адказнасці ў Асоавіяхіме не выхоўваецца. Дзейнасць многіх яго арганізацый апалітычна. Часта кіраўнікі партыйных і совецкіх органаў глядзяць на работу таварыства скрозь пальцы. Самае становішча Асоавіяхіма ў такіх абласцях, як Свярдлоўская, Усходне-Сібірская, Арэнбургская, Курская, служыць сведчаннем таго, што тут ніхто Асоавіяхімам не цікавіўся. Шматлікі выпадкі, калі на асоавіяхімаўскую работу пасылаюць людзей праштрафіўшыхся. Ці будзе ў гэтых умовах выхоўвацца ў асоавіяхімаўскіх работнікаў свядомасць высокай адказнасці [illegible] даручаную ім работу!

Асобна варта сказаць аб членах [illegible] авіяхіма — комуністах. Большэвік, [illegible] ён ні быў, у якой-бы арганізацыі [illegible] чыўся, ні працаваў, заўсёды адрозні[illegible] ца сваёй актыўнасцю, адданасцю сп[illegible] заўсёды выступае важаком масы, [illegible] ляе асабістым прыкладам, служыць [illegible] рам дысцыпліны і выхоўвае ў акру[illegible] чых усведамленне свайго доўгу і выс[illegible] пільнасць. Многія комуністы, якія [illegible] ляюцца членамі Асоавіяхіма, не пр[illegible] ляюць гэтых большэвіцкіх якасцей у [illegible] боце свайго таварыства. Няяк пав[illegible] што многія комуністы толькі фарма[illegible] састаяць у Асоавіяхіме, толькі лічац[illegible] ім. Гэта — недастойна большэвікоў.

Асоавіяхім — добраахвотная грама[illegible] арганізацыя. Яна павінна высока тры[illegible] сцяг дэмакратызма. Між тым дэмакра[illegible] ныя прынцыпы ў Асоавіяхіме груба [illegible] раюцца. Працвітаюць назначэнства і [illegible] тацыя. Кіраўнікі перад масамі не [illegible] ваюцца. Гэта парадзіла ў многіх кі[illegible] коў зазнайства і бестурботнасць, зв[illegible] крытыку і самакрытыку ў тавары[illegible] тармозіць актыўнасць яго членаў і [illegible] ражвае іх творчую самадзейнасць.

У чэрвені Асоавіяхім пачынае [illegible] здачна-выбарчую кампанію. Калі [illegible] тральны совет Асоавіяхіма рашуча не [illegible] лепшыць свайго кіраўніцтва, у пе[illegible] чаргу падрыхтоўкай кадраў, калі [illegible] рыства не ліквідуе сваёй арганізацы[illegible] распушчанасці, то і тыя 6 з па[illegible] мільёнаў членаў, што асталіся ў Асо[illegible] хіме пасля перарэгістрацыі, працава[illegible] след не будуць.

Ачагі вайны на Усходзе і захад[illegible] патухлі. Небяспека вайны ўзмацняе[illegible] кожным днём. Больш таго, буржуа[illegible] дзеячы ўсё часцей і часцей ацэньв[illegible] сучасныя абставіны як прадваенныя. [illegible] лепш павінна праводзіцца работа па [illegible] паванню абароны нашай краіны, [illegible] больш увагі павінны звярачаць на [illegible] партыйныя, комсамольскія і прафсаю[illegible] арганізацыі.

Асоавіяхіму многа дано — з яго і [illegible] трабаваць трэба куды больш, чым [illegible] было да гэтага часу. На жаль, абко[illegible] крайкомы партыі не аддаюць гэтай [illegible] нейшай грамадскай арганізацыі неаб[illegible] най увагі.

„Правда"

АБМЕРКАВАННЕ ПЫТАННЯЎ ТРЭЦЯГА ПЯЦІГАДОВАГА ПЛАНА

ЗАДАЧЫ ЛЯСНОЙ ПРАМЫСЛОВАСЦІ БССР У ТРЭЦЯЙ ПЯЦІГОДЦЫ

Пастанова ЦВК і СНК Саюза аб вылучэнні водаахоўнай зоны высоўвае перад лясной гаспадаркай і лясной прамысловасцю рад важнейшых задач, якія павінны быць пакладзены ў аснову пры складанні плана трэцяй пяцігодкі.

У лясах БССР, якія вылучаны ў водаахоўную зону, устаноўленая рубка не перавышае гадавы прырост. У параўнанні з мінулымі гадамі яна скароціцца, прыкладна, на 25—30 проц. Перад кіраўніцтвам лесаахоўы і лесанасаджэння пастаўлена вялікая задача: спалучаць інтарэсы народнай гаспадаркі, максімальна забяспечваючы яе драўнінай, і адначасова берагчы лес, як водаахоўны фактар.

Аднак, такога спалучэння ў планах кіраўніцтва лесаахоўы пакуль што яшчэ няма. Складзены план рубак на пяцігодку з'яўляецца яўна заніжаным. Тут прадугледжваецца вырубка ў памеры 3,2 мільёна кубаметраў па ўсіх відах карыстання, замест магчымай у 5—5,5 мільёна (улічваючы становішча лясоў БССР). Устаноўленая заніжаная рубка стварае ўмовы для накаплення перастойнай драўніны, што ў сваю чаргу прыводзіць да паніжэння тэхнічных якасцей.

Складанне пяцігадовага плана па драваапрацоўчай прамысловасці цесна ўвязана з планам рубак; таму неабходна ў самы кароткі тэрмін вырашыць пытанне аб памеры рубак як у эксплаатацыйнай зоне, так і ў забароненай, дзе рубку лесу можна і неабходна весці, захоўваючы і выконваючы мерамі догляду, водаахоўныя і глебазабаронныя ўласцівасці лесу.

Размяшчэнне месц рубак павінна быць у магчымасці ўвязана з існуючымі механізаванымі пунктамі і палепшанымі шляхамі транспарту.

Сярэдні прырост у лясах БССР у сучасны момант складае два кубаметры на 1 га, а па ўсіх лясах БССР гэта дае 5 мільёнаў кубаметраў.

Улічваючы тую акалічнасць, што лясы БССР знаходзяцца ў спрыяючых натуральна-геаграфічных умовах вырастання (сярэдні бонітэт 2,6) і абапіраючыся на лясныя даныя як іншых краін, так і даныя навукова-даследчых работ, можна з упэўненасцю сказаць, што існуючы звычайна нізкі прырост у 2 кубаметры можа быць даведзен да 5 кубаметраў. У гэтых умовах прырост складзе каля [illegible] мільёнаў кубаметраў.

Запраектаванне на трэцюю пяцігодку цэлага раду лесагаспадарчых мерапрыемстваў дасць магчымасць паспяхова вырашыць задачу па ўзняццю прадукцыйнасці лясоў рэспублікі і тым самым павялічыць у будучым рубку амаль у 2—2,5 разы.

Праведзеныя ў мінулыя гады нязначныя лесагаспадарчыя мерапрыемствы пры інтэнсіўнай эксплаатацыі (рубцы) стварылі вялікія пустыя плошчы, якія не засяваюцца. Аблясенне іх, гэта значыць ператварэнне ў прадукцыруючыя, з'яўляецца адной з важнейшых задач лясной гаспадаркі. План трэцяй пяцігодкі павінен быць пабудаван з такім разлікам, каб найбольш важная забаронная зона, якая аказвае непасрэдны ўплыў на водны рэжым рэк і найбольш расстроеная рубкамі папярэдніх гадоў, была-б аблесена ў першую чаргу, ствараючы гідралагічна выгоднае размяшчэнне лясоў па тэрыторыі рэспублікі.

Не менш важная задача стаіць і перад нарыхтоўчымі арганізацыямі. Скарачэнне рубкі на бліжэйшы перыяд пры ўзрастаючай патрэбнасці ў драўніне абавязвае з усёй сур'ёзнасцю падыйсці да пытання аб рацыянальнай распрацоўцы драўніны. Максімальны выхад дзелавой драўніны пры распрацоўцы лесасек дасць дадатковую масу, годную для пераапрацоўкі на драваапрацоўчых прадпрыемствах. Калі выхад дзелавой драўніны пры нагатоўках мінулых гадоў складаў, прыкладна, 50—55 проц., то пры абмежаваным размеры рубак гэты процант павінен быць у значнай ступені павялічан.

Асаблівую ўвагу неабходна звярнуць на распрацоўку ліставых парод (дуб, альха, асіна і інш.), па якіх выхад дзелавой драўніны надзвычайна нізкі (у сярэднім 30 проц.). Такі нізкі процант выхаду дзелавой драўніны пры абмежаванай рубцы можа выклікаць напружанасць у забеспячэнні сыравінай фанернай і запалкавай прамысловасці.

Немалаважную ролю павінны адыграць і лясы мясцовага значэння, якія складаюць каля 18 проц. усёй лясной плошчы БССР. Выяўленыя на лесасечным фондзе запасы прамысловых асартыментаў (фанерная, запалкавая і іншая сыравіна) павінны поўнасцю перадавацца прамысловасці.

У мэтах найлепшага і больш рацыянальнага скарыстання прамысловасцю сыравіны да найбольш тэхнічна аснашчоных лесапільных заводаў неабходна прыдаць драваапрацоўчыя цэхі. Гэта вызваліць значную колькасць лесапільных рам, якія зараз заняты на разводцы бруса, для перакідкі іх ў іншыя раёны Саюза, забяспечыць апрацоўчыя цэхі неабходнымі піламатэрыяламі, збэражэ некаторую частку драўніны для паглыблёнай пераапрацоўкі, якая зараз ідзе на абапалы і адкіды.

Неабрэзаны піламатэрыял, які паступіць у драваапрацоўчы цэх, дасць максімальны выхад асобных дэталей, бо плошча дошкі будзе выкарыстана найбольш поўна, абрэзка кромкі будзе бліжэй да збегу (што немагчыма на лесапільным заводзе).

Драваапрацоўчыя цэхі павінны быць арганізаваны з магчыма большым выпускам асобных відаў вырабаў. Іх патрэбна падбіраць так, каб адыходы аднаго віду вырабаў маглі быць выкарыстаны як поўнакаштоўная сыравіна для іншых, пры тым тэхналагічны працэс павінен быць пабудаван з улікам максімальнага выкарыстання абсталявання.

Побач з драваапрацоўчымі цэхамі і прадпрыемствамі, якія вырабляюць гатовыя вырабы, неабходна арганізаваць прадпрыемствы, якія выпускалі-б асобныя дэталі з паслядоўнай зборкай іх на месцы збыту (склад, магазін, будоўлі і інш.). Як прыклад неабходнасці арганізацыі такіх прадпрыемстваў можна ўказаць на мэблевую фабрыку «Профінтэрн» (Мозыр), якая знаходзіцца ў 10 кілометрах ад чыгункі. Прадукцыя фабрыкі пры яе перавозцы (па дрэннай дарозе) і радзе перагрузак значна псуецца і патрабуе дадатковай яе аддзелкі (а іншы раз і замены дэталяў) на месцы, што стварае значныя цяжкасці з-за адсутнасці спецыяльных памяшканняў, кваліфікаваных рабочых і, зразумела, выклікае дадатковыя выдаткі.

Арганізацыя зборкі мэблі на месцы збыту вызваліць ад гэтых непрыемнасцей і ў дадатак дасць значную эканомію, разгрузіць ад перавозак чыгуначны транспарт.

У трэцяй сталінскай пяцігодцы не павінна быць такога становішча, калі амаль у кожнай арганізацыі (няхай яна будзе будаўнічая, гандлёвая, або прамысловая) існуюць цэхі або асобныя майстэрні па драваапрацоўцы, якія не могуць рацыянальна скарыстаць драўніну з-за абмежаванай вытворчасці або часовага свайго існавання.

Любая з указаных арганізацый павінна атрымліваць гатовую прадукцыю, або ў выглядзе асобных дэталей з наступнай зборкай іх у сябе ад спецыялізаванага драваапрацоўчага прадпрыемства.

Інжынеры: А. Ю. СТУЛЬБА, Н. Е. КУНЕВІЧ.

ПАБУДАВАЦЬ У БЕЛАРУСІ СУКОННЫ КАМБІНАТ

За гады першай і другой пяцігодак у БССР шырока развілася швейная прамысловасць.

Швейныя фабрыкі штодзённа ўжываюць вялікую колькасць суконнага і камвольнага тавараў. Да гэтага часу яны забяспечваюцца шарсцяным таварам з Сярэдняй Волгі, Маскоўскай вобласці, гор. Клінцоў і інш.

Мне здаецца, што з эканамічнага пункту гледжання наспела пытанне аб неабходнасці пабудовы суконнага камбіната ў адным з гарадоў Беларусі.

Эфектыўнасць яго зразумела. Па-першае, фабрыкі-спажыўцы (швейныя) знаходзіцца поруч і мы спынім сустрэчныя перавозкі і разгружаем чыгуначны транспарт. Наяўнасць буйнай электрастанцыі Белдрэса імя Сталіна забяспечыць камбінат у дастатковай ступені электраэнергіяй. Умацаваўшаяся мясцовая аршанская база «Саюззаготшэрсць», якая ўжо ў 1937 г. павінна нарыхтаваць па Беларусі каля 500 тон шэрсці, дае магчымасць выпускаць сукна не менш як 1,5 млн. метраў штогод з мясцовай сыравіны.

Апрача таго, разгрузіцца транспарт, так як гэта шэрсць зараз накіроўваецца на Паўночны Каўказ (Мервская мойка) і Украіну (Новая Баварыя), дзе яе прамываюць і адтуль зноў рассылаюць па фабрыках, у тым ліку назад у Беларусь. Патрэбна таксама памятаць, што ў трэцяй пяцігодцы аўнагадоўля атрымае вялікае развіццё, адкуль колькасць шэрсці намнога павялічваецца супроць 1937 года. Значыць, мясцовай сыравінай будучы камбінат будзе поўнасцю забяспечан.

Безумоўна, няма ніякай мэтазгоднасці ў далейшым укладаць капіталаўкладанні на суконную фабрыку ў Якаўлевічах, бо памяшканне вельмі старое (былая бальніца), ужо ёсць у сценах вялікія шчыліны, а ў перакрыццях—вялікія згібы і т. д. Цесната памяшкання не дае магчымасці не толькі дадаць абсталяванне, але і расставіць правільна тое, што ёсць, бо ўжо парушаны ўсякія нормы па ахове працы (адлегласць паміж машынамі 0,5 метра).

Паміж цэхамі існуе вялікая няўвязка. Выпуск прадукцыі апаратнага цэха на 70 проц. больш магутнасці прадзільнага цэха і т. д. Таксама малы аб'ём у выпуску гатовага тавару (240 тысяч метраў у год) даказвае аб невялікай эканамічнай эфектыўнасці фабрыкі.

Пабудова новага суконнага камбіната дасць магчымасць задаволіць узросшае запатрабаванне працоўных на шарсцяныя тавары, намнога будзе таннейшай сабекаштоўнасць гатовага тавару.

Г. Л. ЛОКШЫН.
Тэхнік Якаўлевіцкай суконнай фабрыкі Наркамлегпрома БССР.

КАЛГАСНАЯ ГІДРАЭЛЕКТРАСТАНЦЫЯ

Касцюковічы. У калгасе «Чырвоны Кастрычнік» (Каніцкі сельсовет) распачалося будаўніцтва першай у раёне калгаснай гідраэлектрастанцыі.

На будаўніцтва гідраэлектрастанцыі СНК БССР адпусціў калгасу грашовую дапамогу ў суме 60 тысяч рублёў. Апрача гэтага адпушчан доўгатэрміновы крэдыт у суме 40 тыс. руб.

С. КУЦАЕЎ.

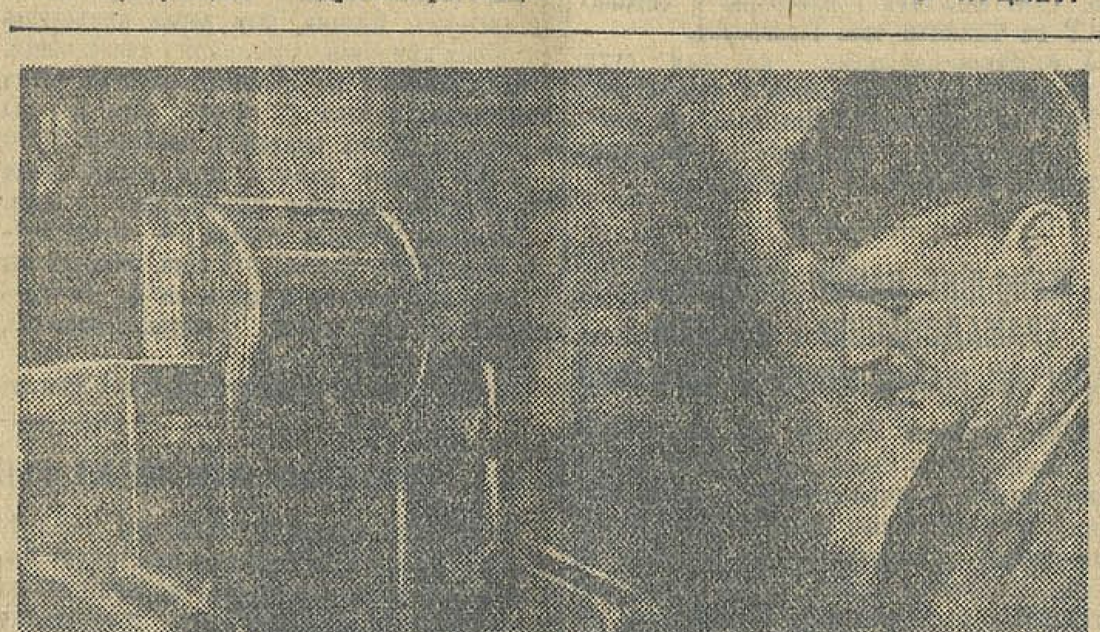

Стаханавец-каваль завода «Ўдарнік» (Менск) т. І. ФАЙБІШАЎ выконвае новыя нормы на 150—160 проц. НА ЗДЫМКУ: т. Файбішаў за работай ля пружыннага молата на коўцы баптоў для вагаў.
Фото Я. Салавейчыка.

НЕ ПРАВОДЗЯЦЬ АНТЫРЭЛІГІЙНАЙ ПРАПАГАНДЫ

Не праводзіцца ніякай антырэлігійнай прапаганды сярод працоўных Брагінскага раёна. Ячэйкі саюза ваяўнічых бязбожнікаў нідзе не працуюць.

У гэты-ж час папы і царкоўнікі ў радзе месц імкнуцца праводзіць варожую агітацыю. Такі факт меў месца ў калгасе «Чырвоная Гара» нават сярод дзяцей. А ў Глухавіцкім сельсовеце царкоўнікі Шылец Цыхан і Бандарэнка Карп праводзяць яўна варожую агітацыю ў калгасе, каб надарваць яго знутры.

Адкрыта арудуюць у м. Брагіне папы Лысёнак і Чарняўскі, якія нават наладжваюць набажэнствы з агнём уначы па местачку. Як відаць, днём ім нялоўка рабіць свае брудныя справы.

Вынікам ажыўлення дзейнасці духоўнікаў з'яўляецца і тое, што знайшліся адзінкі, якіх яны апутваюць. Факт-жа, што нават камсамольцы Ціханенка і Кананок хрысцілі сваіх дзяцей у папа, а маладая дзяўчына Шкурка Ганна некалькі раз хадзіла ў царкву.

Усё гэта павінна было пастаражыць раённыя арганізацыі, каб пацікавіцца, чым-жа займаюцца духоўнікі. Аднак, нічога не зрабілі ў гэтым напрамку ні райком партыі, ні райком камсамола і райвыканком. Відаць, што праводзіць антырэлігійную прапаганду яны не лічаць сваім абавязкам.

ПРОТЧАНКА.

ВОРАГІ РАЗБУРАЮЦЬ СТАРЭЙШЫ КАЛГАС

Калгас «Новы свет», Брагінскага раёна—адзін з старэйшых у БССР, існуе з 1921 года. Да 1935 года калгас быў перадавым у раёне. За гэтыя гады ён эканамічна ўмацаваўся і ператварыўся ў культурную гаспадарку. Менш, чым па 3 кілограма збожжа, 8 кілограмаў бульбы і па 1 рублю грошай на працадзень калгаснікі не атрымлівалі. У калгасе пабудавалі добры клуб, правялі электрычнасць, радыё. Сярод калгаснікаў сістэматычна праводзілася культурна-выхаваўчая работа, чыталіся лекцыі агрономамі, урачамі, ставіліся спектаклі і т. д. Такіх вынікаў калгас дабіўся дзякуючы адданасці яго кіраўнікоў калгаснаму ладу і калгаснай гаспадарцы. Так працякала жыццё ў калгасе «Новы свет» на працягу амаль 14 год.

У 1935 годзе, невядома па якіх прычынах, у калгасе пачалі мяняць кіраўнікоў. Даволі сказаць, што за год змяніліся 4 старшыні, а колькі брыгадзіраў, то і не прыпомніць. Працоўная дысцыпліна занепала. На пасады брыгадзіраў пралезлі злачынныя элементы, як Мароз і Камок, якія раней прыцягваліся да судовай адказнасці. У калгасе пачалося сістэматычнае раскраданне маемасці. На працягу восені і зімы мінулага года ў калгасе раскралі 700 пудоў розных прадуктаў. Уся салома згніла. Жывёле падсцілалі сена. Вясной не хапіла кармоў. Калі адкрылі бурты, пачалося сістэматычнае раскраданне бульбы. Старшыня калгаса Пікуль не толькі не рэагаваў на ўсе гэтыя злачынствы, а наадварот,—дапамагаў брыгадзірам Марозу і Камку рабіць свае брудныя справы.

Некаторыя калгаснікі прабавалі адкрыта выступаць супроць злачынцаў. Апошнія пачалі іх праследаваць. У выніку — 8 гаспадарак вышлі з калгаса.

Калгас «Новы свет» знаходзіцца на аддаленні 2 кілометраў ад раённага цэнтра. Не гледзячы на гэта, раённыя кіруючыя работнікі праходзілі міма ўсіх гэтых агідных фактаў і зусім не рэагавалі на падрыўную работу класавых ворагаў у калгасе.

СКАРАХОД, СЕДРЭНОК, ПАРАМОНІК.

ЗДЗЕКІ З ХВОРЫХ У ЛЕЗНЯНСКАЙ БОЛЬНІЦЫ

Партыя і Урад аддаюць велізарную ўвагу совецкай жанчыне-маці. Пастанова СНК СССР і ЦК ВКП(б) аб забароне абортаў і дапамозе радзіхам ухвалена ўсімі працоўнымі і праводзіцца ў жыццё. Аднак гэта гістарычнае рашэнне партыі і ўрада ігнаруецца ў Лёзнянскім раёне.

18 сакавіка гэтага года мая жонка Вольга Вейс у лёзнянскай больніцы нарадзіла дачку. Роды прайшлі добра. Аднак, у радзільным аддзяленні было вельмі брудна і холадна. Праз некалькі дзён у жонкі пачалося крывацячэнне і паднялася тэмпература. На працягу двух сутак хворая сцякала крывёю. Загадчык больніцы Альсмік і акушэрка Свірская праявілі злачынную роўнадушнасць да хворай, не аказаўшы ёй ніякай дапамогі.

Толькі праз два дні Свірская ў прысутнасці райздрава Бузвіча прынесла бруднае рызззё і хацела падкласці пад хворую. Знаходзячыся амаль у беспрытомным стане, хворая ўсё-ж запратэставала.

Запрошаны мной з Віцебска праф. Кроль устанавіў, што хворую можна выратаваць, але патрэбен уважлівы догляд з боку медперсанала.

Што-ж зрабілі лёзнянскія ўрачы? У чарговы дзень адпачынку яны ўсе паехалі ў Віцебск, пакінуўшы больніцу на догляд ніжэйшага медперсанала. Санітары і сёстры проста здзекваліся з хворай. Лёд клалі ў дзіравы пузыр. Увесь ложак і бялізну залілі вадой.

Дзіця на працягу ўсяго часу аставалася без усякага догляду.

Не вытрымаўшы ўсіх гэтых здзекаў, хворая 30 сакавіка памерла.

Прашу пракуратуру рэспублікі ўмяшацца ў гэту справу і прыцягнуць да адказнасці злачынцаў.

ГЕОРГІЙ ВЕЙС.

ПРА АДНО ДЗЯЛЯЦКАЕ РАШЭННЕ

Народны камісарыят аховы здароўя БССР вынес рашэнне аб перасяленні стаматалагічнай клінікі з Клінічнага гарадка ў памяшканне былога «Емсо» па Ленінскай вуліцы. На працягу двух год пытанне аб перасяленні не раз ставілася ў наркамаце. І вось, замест таго, каб сур'ёзна заняцца падшуканнем адпаведнага памяшкання для адзінай у рэспубліцы стаматалагічнай клінікі, апошнюю кідаюць у нягоднае, цеснае і цёмнае памяшканне. Гэта роўназначна згортванню ў значнай ступені работы клінікі і зрыву справы падрыхтоўкі кадраў. У наркамаце разважаюць так: Добра і тое, што хоць ёсць памяшканне, непрыгоднае для іншых мэт, для стаматалогіі падыйдзе.

Як назваць такія разважанні, калі не выключным дзялядтвам!

Ці дапушчальна, каб сам Наркамат аховы здароўя, па сутнасці, развальваў вельмі карысную і неабходную працоўным установу, створаную з вялікімі цяжкасцямі?

Дацэнт Ю. МЕТЛІЦКІ.

АКРУГОВЫЯ СУДЫ І ІХ ЗАДАЧЫ

Сталінскай Канстытуцыяй СССР устаноўлена адзіная сістэма совецкага суда, якая складаецца з Вярхоўнага Суда Саюза ССР, Вярхоўных судоў саюзных і аўтаномных совецкіх рэспублік, судоў абласных і акруговых, участковых народных судоў і спецыяльных судоў, ствараемых па пастанове Вярхоўнага Совета СССР (арт. 102 Канстытуцыі СССР).

У БССР, у адпаведнасці з яе адміністрацыйным падзелам, рэспубліканская судовая сістэма Народнага Камісарыята Юстыцыі БССР складаецца з Вярхоўнага Суда, акруговых судоў у акругах і народных судоў у гарадах і раёнах (арт. 80 Канстытуцыі БССР).

Акруговыя суды ў БССР былі ліквідаваны ў 1930 годзе, пры ліквідацыі акруговага падзелу рэспублікі. Разгляд спраў, падсудных да таго часу акруговым судам, як судам 1-й інстанцыі, быў перадан у асноўным народным судам, а больш важных спраў — Вярхоўнаму суду. Разгляд спраў касацыйных (абскарджаных прыгавораў народных судоў) і ў парадку судовага нагляду быў перадан Вярхоўнаму суду. У 1936 годзе, пасля арганізацыі ў БССР Лепельскай, Мозырскай, Полацкай і Слуцкай акруг у апошніх былі арганізаваны пастаянныя судова-касацыйныя сесіі Вярхоўнага Суда БССР. Апублікаванай 15 сакавіка 1937 года пастановай ЦВК БССР ад 5 сакавіка пастаянныя сесіі рэарганізаваны ў акруговыя суды.

Гэта рэарганізацыя мае вялікае палітычнае значэнне. Яна забяспечыць высокую якасць работы, якая патрэбна для выканання пастаўленых перад судовымі органамі Сталінскай Канстытуцыяй адказнейшых задач. Яна яшчэ больш наблізіць суд да насельніцтва і дапаможа ліквідаваць яшчэ не знішчаныя ў паасобных судовых органах рэшткі цяганіны і бюракратызма.

Перад усімі совецкімі судовымі органамі Сталінскай Канстытуцыяй пастаўлены адказнейшыя задачы: абарона сацыялістычнай радзімы ад наскокаў класавага ворага, умацаванне і ахова свяшчэннай сацыялістычнай уласнасці, ахова совецкага правапарадку, ахова асабістых і маёмасных правоў працоўных. Совецкі суд павінен сурова падаўляць супраціўленне класавага ворага і выхоўваць новае сацыялістычнае правасазнанне працоўных. Зусім зразумела, на якой высокай ступені павінна стаяць работа совецкага суда для паспяховага выканання гэтых задач.

Выданне законаў у галіне судаўстройства Канстытуцыі СССР (арт. 14 Канстытуцыі СССР) аднесена да кампетэнцыі саюзных заканадаўчых органаў. Сталае «Палажэнне аб акруговых судах», якім павінны быць устаноўлены правы і абавязкі акруговых судоў, будзе выдана агульнасаюзнае — Вярхоўным Советам Саюза. Таму, уперад да выдання новага «Палажэння», акруговыя суды ў сваёй рабоце будуць кіравацца выданай 25 студзеня 1936 года пастановай ЦВК і СНК БССР «аб органах юстыцыі ў акругах».

Члены Вярхоўнага Суда і яго сесій, згодна Канстытуцыі, абіраюцца Вярхоўным Советам рэспублікі, а члены акруговых судоў абіраюцца акруговымі советамі дэпутатаў працоўных (Канстытуцыя БССР, арт. 84). Гэты парадак выбараў набліжае акруговыя суды да насельніцтва і ўводзіць іх у адзіную сістэму выбарных органаў акругі.

Акруговыя суды будуць разглядаць у якасці судоў першай інстанцыі ўсе ўзнікаючыя ў межах акругі крымінальныя справы, якія пры ўзнікненні ў неаб'яднаных у акругі раёнах падсудны Вярхоўнаму суду. Гэта справы аб злачынствах контррэвалюцыйных і асабліва для Саюза ССР небяспечных злачынствах супроць парадку кіраўніцтва, апрача тых з іх, якія спецыяльнымі законамі аднесены да падсуднасці спецыяльных судоў; справы аб службовых злачынствах тых асоб, якія займаюць кіруючыя пасады ў акруговых установах і членаў прэзідыумаў, загадчыкаў і намеснікаў загадчыкаў аддзелаў райвыканкомаў. Апрача таго, на разгляд акруговаму суду можа быць перадана любая крымінальная і грамадзянская справа Вярхоўным Судом ці Пракурорам Рэспублікі. Сам Акруговы суд мае права самастойна прыняць для свайго разгляду любую справу, падсудную народнаму суду, калі ён прызнае, што гэтым будзе дасягнут вялікі палітычны і выхаваўчы эфект прыгавору.

У якасці касацыйнай інстанцыі акруговыя суды будуць разглядаць усе скаргі на прыгавары народных судоў акругі па крымінальных справах і на іх рашэнні па грамадзянскіх справах.

Праз акруговыя суды будзе праходзіць вялікая колькасць судовых спраў першай інстанцыі — касацыйных, крымінальных і грамадзянскіх, глыбока закранаючых самыя жыццёвыя інтарэсы совецкай дзяржавы і гаспадаркі і совецкіх грамадзян.

У сувязі з шпаркім развіццём сацыялістычнай гаспадаркі, ростам матэрыяльнага дабрабыту і культурных запатрабаванняў працоўных усё больш шырока разгортваецца грамадзянскі зварот, які патрабуе «стабільнасці законаў», устойлівасці грамадзянскіх праваадносін, строгай аховы асабістых і маемасных правоў працоўных. Паралельна з ростам грамадзянскага звароту павялічваецца паступленне ў суды грамадзянскіх спраў, якія за апошні час у параўнанні з крымінальнымі займаюць усё больш пераважваючае месца.

Між тым, якасць работы народных судоў, асабліва па грамадзянскіх справах, да гэтага часу была недастаткова высокай, і акруговыя суды павінны звярнуць асаблівую ўвагу на выпраўленне практыкі нарсудоў па гэтых справах.

На совецкі суд ускладаецца высокі абавязак аховы гарантыраваных раздзелам VIII Сталінскай Канстытуцыі асноўных правоў грамадзян СССР. Адной з важнейшых задач суда ў гэтай галіне з'яўляецца задача правільнага, высокаякаснага вырашэння грамадзянскіх працоўных спраў і забеспячэння точнага выканання судовых рашэнняў па працоўных справах.

Сталінская Канстытуцыя і гістарычны закон ад 27 чэрвеня 1936 года аб забароне абортаў, устанаўленні дзяржаўнай дапамогі шматсямейным, павелічэнні размеру аліментаў на ўтрыманне дзяцей і т. д. абавязвае суды паставіць на недасяжную вышыню ахову правоў совецкай жанчыны і дзяцей. Асаблівую важнасць набывае своечасовы разгляд аліментных спраў, правільнае іх вырашэнне, забеспячэнне своечасовага і поўнага спагнання прысуджаных на ўтрыманне дзяцей сродкаў. Закон ад 27/VI-36 года ўмацаваў яшчэ больш упэўненасць жанчыны ў ахове яе правоў, у сувязі з чым колькасць і ўдзельная вага аліментных спраў у судах за апошні час значна павялічыліся.

Тысячам працоўных, якія за вырашэннем усіх гэтых важнейшых спраў зварачаюцца ў суд, не трэба будзе ехаць са скаргамі і для ўдзелу ў касацыйным разглядзе спраў у Вярхоўны суд — у Менск. Яны будуць зварачацца ў акруговыя суды, тэрытарыяльна да іх значна больш блізкія. Яшчэ больш палягчаецца такім чынам для працоўных абарона імі сваіх правоў. Рэагаванне на скаргі працоўных і разгляд спраў паскараецца. Больш забяспечваецца вынясенне правільных, адпавядаючых закону і абставінам, прыгавораў і рашэнняў. Суд яшчэ больш набліжаецца да шырокіх працоўных мас.

У парадку судовага нагляду старшыня Акруговага суда мае права запатрабаваць любую справу нарсуда акругі і апратэставаць няправільна вынесены прыгавор або рашэнне. Апратэставаныя старшынёй акруговага суда прыгаворы і рашэнні разглядаюцца Вярхоўным Судом.

Як разглядам спраў у касацыйным парадку, так і разглядам іх у парадку судовага нагляду акруговы суд правярае якасць работы народных судоў, выпраўляе іх магчымыя памылкі, дае ім канкрэтныя ўказанні аб недачотах у іх рабоце.

Совецкі суд — адзіны ў свеце сапраўды дэмакратычны суд сацыялістычнай дзяржавы рабочых і сялян. Сацыялістычны дэмакратызм совецкага суда забяспечваецца ўсім ладам совецкай дзяржавы, яе сацыялістычным, адпавядаючым інтарэсам шырокіх працоўных мас, законам. Сацыялістычны дэмакратызм совецкага суда забяспечваецца выбарнасцю народных судоў на аснове ўсеагульнага, прамога і роўнага выбарчага права пры тайным галасаванні і ўдзелам у разглядзе спраў роўна з сталым выбарным суддзёй таксама выбарных народных засядацеляў, ажыццяўляючых свае судовыя абавязкі па чарзе. (Канстытуцыя БССР, арт 81—85; праграма ВКП(б), арт. 11.).

Звыш 4000 народных засядацеляў абіраюцца і ажыццяўляюць судовыя абавязкі ў акругах. Прымаць актыўны ўдзел у разглядзе канкрэтных судовых спраў і вынясенні рашэнняў і прыгавораў, забяспечыць вынясенне палітычна і юрыдычна правільных рашэнняў і прыгавораў яны змогуць толькі тады, калі будуць азнаёмлены з асновамі совецкага права і працэса. Азнаямленне народных засядацеляў з асновамі совецкага права і працэса — адзін з важнейшых участкаў работы акруговых і народных судоў. Трэба прызнаць, што работа з нарзасядацелямі зараз праводзіцца НКЮ і нарсудамі зусім недастаткова, і акруговыя суды павінны гэту работу ў акругах наладзіць і ажывіць.

Акруговыя суды павінны ажыццяўляць праз народныя суды і непасрэдна нагляд і кіраўніцтва работай грамадскіх судоў на тэрыторыі акругі (вытворча-таварыскіх, сельскіх і жактаўскіх судоў). У гэтай галіне акруговым судам належыць прарабіць вялікую работу, бо яшчэ да гэтага часу работа грамадскіх судоў, кіраўніцтва і дапамога ім з боку нарсудоў стаяць не на належнай вышыні.

У бліжэйшы час перад працоўнымі БССР стане ўшчыльную пытанне аб выбарах народных судоў (народных суддзяў і народных засядацеляў). Неабходна загадзей падрыхтавацца да выбараў з тым, каб забяспечыць склад народных судоў, адпавядаючых пастаўленым перад судамі Сталінскай Канстытуцыяй задачам. Перад акруговымі судамі ва ўвесь рост паўстае адказнейшая палітычная задача — прыняць самы актыўны ўдзел у падрыхтоўцы выбараў і дапамагчы тым грамадскім арганізацыям і таварыствам працоўных, якім Сталінскай Канстытуцыяй прадастаўлена права выстаўлення кандыдатур на выбарах (арт. 116 Канстытуцыі БССР). Неабходна зараз-жа арганізаваць пастаноўку адчотных дакладаў народных суддзяў аб іх рабоце перад выбаршчыкамі, а таксама перад совецкімі кіруючымі органамі; выявіць дастойных таварышоў, якія сваёй работай даказалі сваю адданасць справе партыі Леніна — Сталіна, даказалі, што яны дастойны высокага звання совецкага суддзі.

Задачы, якія стаяць перад акруговымі судамі, надзвычайна вялікія і складаныя. Ад работнікаў акруговых судоў патрабуецца ў іх рабоце высокая класавая пільнасць, адданасць справе будаўніцтва сацыялізма, непахіснасць у правядзенні палітыкі партыі Леніна — Сталіна, паслядоўнасць у правядзенні і ахове совецкіх законаў. Акруговыя суды павінны моцна ўлічыць і добра запомніць урок лепельскай справы, дзе прытупленне класавай пільнасці з боку акруговых і раённых работнікаў, у тым ліку работнікаў органаў юстыцыі, прывяло да грубейшых парушэнняў рэвалюцыйнай законнасці, ліўшых ваду на млын класавага ворага. Нельга ні на адну мінуту забываць важнейшага ўказання В. І. Леніна аб тым, што «малейшае беззаконне, малейшае парушэнне совецкага парадку ёсць ужо дзіра, якую зараз-жа скарыстаюць ворагі працоўных».

Сталінская Канстытуцыя, устанаўляючы выбарнасць судоў усім насельніцтвам, незалежнасць суддзяў і падпарадкаванасць іх пры разглядзе і вырашэнні судовых спраў толькі закону, стварае найлепшыя ўмовы для работы совецкага суда. Ад работнікаў акруговых і народных судоў, ад іх адданасці справе залежыць пастаноўка судовай работы на вышыню, адпавядаючую стаячым перад імі адказнейшым задачам.

МУЛЯРЧЫК, АПРЭЛЕЎ.

ЗА РУБЯЖОМ

НА ФРАНТАХ У ІСПАНІІ

ПАЎНОЧНЫ ФРОНТ

19 мая на працягу ўсяго дня каля 60 самалётаў інтэрвентаў бамбардыравалі горад Мунгія (на поўнач ад Більбао) і ўмацаваныя пазіцыі на гары Хата (на паўночны ўсход ад Більбао).

Пасля паветранай бамбардыроўкі і артылерыйскай стральбы войскі мяцежнікаў

і італьянская брыгада «чорныя стрэлы» прадпрынялі атаку на рэспубліканскія пазіцыі, разлічваючы сустрэць слабае супраціўленне з боку рэспубліканцаў. Аднак, баскскія войскі, заняўшы выгадныя пазіцыі, сустрэлі праціўніка моцным кулямётным і вінтовачным агнём. Такога энергічнага адпору італьянскія войскі не чакалі і адступілі ад Мунгіі, панёсшы вялікія страты, яны ўцяклі на свае зыходныя пазіцыі.

Авіяцыя мяцежнікаў і інтэрвентаў штодзень робіць свае злачынныя налёты на мірныя пасёлкі. Учора самалёты праціўніка скінулі некалькі дзесяткаў бомб на паселішча Гальдакано (на паўднёвы ўсход ад Більбао), разбурыўшы шмат дамоў. Ёсць шмат забітых і раненых жанчын і дзяцей.

Авіяцыя інтэрвентаў зрабіла таксама налёт на Більбао і бамбардыравала горад, не прычыніўшы яму, аднак, вялікай шкоды.

На ўчастку Ла Мата (на поўнач ад Леона) астурыйскія гарнякі з боем прасоўваюцца наперад у напрамку к гораду Леону. 19 мая рэспубліканцы, скарыстаўшы цемнату і рэльеф мясцовасці, нечакана для мяцежнікаў акружылі мястэчка Ла Весілья (на паўночны ўсход ад Леона) і прыступілі да ўмацавання занятых пазіцый.

ТЭЛЕГРАМА ІСПАНСКАГА УРАДА ЛІГЕ НАЦЫЙ

ЖЭНЕВА (горад у Швейцарыі — месцапрабыванне Лігі нацый), 20 мая. (БЕЛТА). Генеральны сакратар Лігі нацый Авеноль атрымаў ад іспанскага ўрада тэлеграму наступнага зместу:

Паводле патрабавання іспанскага ўрада Совет Лігі нацый склікаў у снежні 1936 года надзвычайную сесію для абмеркавання, на аснове 11 артыкула статута Лігі, становішча, якое стварылася ў рэзультаце інтэрвенцыі ў Іспаніі некаторых дзяржаў.

Карыстаючыся выпадкам, урад рашуча заяўляе, што рэзалюцыя, прынятая Советам Лігі нацый на пасяджэнні ад 12 снежня, не вычарпала пытання, якое абмяркоўвалася: іспанскі ўрад захаваў за сабой права ў выпадку, калі гэтага патрабуе абстаноўка, зноў паставіць перад Советам Лігі нацый гэта пытанне.

Далейшае развіццё замежнай інтэрвенцыі ў Іспаніі,—гаворыцца ў тэлеграме, — прыняло пасля вынясення ўказанай рэзалюцыі такія размеры, што неабходна ўмяшанне Совета Лігі нацый. У гэтых мэтах іспанскі ўрад просіць унесці памянёнае пытанне ў парадак дня чарговай сесіі Совета Лігі нацый. Тэлеграма падпісана міністрам замежных спраў Іспаніі Хіралем і датавана 19 маем.

У адпаведнасці з патрабаваннем, якое змяшчаецца ў тэлеграме, генеральны сакратар Лігі нацый унёс зварот іспанскага ўрада ў павестку дня чарговай сесіі Совета Лігі нацый, якая адкрываецца 24 мая.

ІСПАНСКІ НАРОД ПАДТРЫМЛІВАЕ НОВЫ УРАД

ВАЛЕНСІЯ (горад на ўсходнім узбярэжжы Іспаніі, часовая рэзідэнцыя ўрада), 20 мая. (БЕЛТА). Газета «Эль сосіяліста» ўказвае, што значны лік профсаюзных арганізацый, якія ўваходзяць ва ўсеагульны рабочы саюз, выказаўся за падтрыманне новага ўрада. «Сапраўдныя пралетарскія прадстаўнікі, — піша «Эль сосіяліста», — рашуча падтрымліваюць новы габінет».

«Фрэнтэ роxо», орган комуністычнай партыі, які выходзіць у Валенсіі, друкуе атрыманыя ад шматлікіх профсаюзаў, што ўваходзяць ва ўсеагульны рабочы саюз, тэлеграмы, у якіх гэтыя арганізацыі салідарызуюцца з новым урадам народнага фронта. Надзвычайны сход прадстаўнікоў профсаюзных арганізацый, якія прымаюць удзел у кіраванні мадрыдскім народным домам «Каса дэль Пуэбло» (магутная культурная арганізацыя ўсеагульнага рабочага саюза), пастанавіў аказваць новаму ўраду ўсякае падтрыманне.

Правінцыяльныя аб'яднанні ўсеагульнага рабочага саюза ў Астурыі, Сантандэры і краіне баскаў прынялі ўчора рэзалюцыю, якая асуджае адмоўную пазіцыю, занятую выканкомам ўсеагульнага рабочага саюза ў адносінах да новага ўрада.

Мадрыдскі камітэт аб'яднанай соцыялістычнай моладзі выпусціў спецыяльны зварот, які вітае новы ўрад.

«Толькі фашысты, трацкісты і бескантрольныя элементы, — ўказваецца ў звароце, — могуць быць супроць новага ўрада народнага фронта».

Мерапрыемствы новага іспанскага ўрада

ПАРЫЖ (сталіца Францыі), 20 мая. (БЕЛТА). Згодна паведамлення з Валенсіі, Эрнандэс — міністр народнай асветы і аховы здароўя — заявіў журналістам: «Пасля сваёй дэкларацыі ў совеце міністраў старшыня совета міністраў Негрын заявіў, што ўнутранае становішча з пункту гледжання грамадскага парадку, з'яўляецца здавальняючым. Урад не пацерпіць ні малейшых парушэнняў спакою ў тылу. Адкрыццё парламента адбудзецца ў пачатку чэрвеня.

Совет міністраў пастанавіў, што серабро і дэвізы павінны быць здадзены ў банкі ў абмен на папяровыя грошы. Усякае хаванне валюты будзе разглядацца як кантрабанда».

ПРАЦОЎНЫЯ ФРАНЦЫІ ДАПАМАГАЮЦЬ БАСКАМ

ПАРЫЖ (сталіца Францыі), 20 мая. (БЕЛТА). Старшыня камітэта дапамогі насельніцтву Більбао камуніст Вайян Кутур'е быў прыняты дырэктарам кабінета савета міністраў Блюма. Блюмель запэўніў Вайяна Кутур'е ў тым, што ўрад акажа камітэту поўную садзейнасць. Суднам, якія вязуць харчаванне ў Більбао, і прызначаным для эвакуацыі дзяцей з Більбао, будзе таксама забяспечана ахова французскага ваеннага флота. Згодна вестак друку, камітэт дапамогі Більбао сабраў за кароткі час 300 тыс. франкаў і дзесяткі тон медыкаментаў і прадуктаў.

Як паведамляе орган кампартыі «Юманітэ», камітэт народнай дапамогі Францыі (былы МОПР) атрымаў ад старшыні совета міністраў Блюма згоду арганізаваць «Дзень салідарнасці з іспанскім народам». Камітэт народнай дапамогі звярнуўся з заклікам да французскага народу аказаць дапамогу баскам.

НАПЯРЭДАДНІ АДКРЫЦЦЯ МІЖНАРОДНАЙ ПАРЫЖСКАЙ ВЫСТАЎКІ

ПАРЫЖ (сталіца Францыі), 20 мая. (БЕЛТА). Учора з будаўніцтвам сусветнай парыжскай выстаўкі 1937 г. і з савецкім павільёнам на гэтай выстаўцы знаёміўся прыехаўшы ў Парыж народны камісар замежных спраў СССР тав. Літвінаў, якога суправаджалі генеральны камісар савецкай часткі выстаўкі тав. І. І. Межлаук і паверанны ў справах СССР ва Францыі тав. Гіршфельд.

У савецкім павільёне круглыя суткі ідуць работы па размяшчэнню прыбыўшых з Масквы экспанатаў. Прыбыла, як вядома, 9 вагонаў з экспанатамі. Чакаецца прыбыццё астатніх 17 вагонаў.

КАНФЛІКТ ПАМІЖ ЯПОНСКАЙ ГРАМАДСКАСЦЮ І УРАДАМ

ХАЯСІ НЕ ЖАДАЕ ЎЙСЦІ Ў АДСТАЎКУ

ТОКІО (сталіца Японіі), 20 мая. (БЕЛТА). Учора глава ўрада Хаясі зрабіў новую заяву японскім журналістам, у якой [illegible] ўлады [illegible] радыкальнымі [illegible] ліберальнымі [illegible] уласцівай толькі Японіі.

Некаторыя газеты адзначаюць, што [illegible] ў гэтым [illegible] дзеяння [illegible] жадаюць [illegible] лёса [illegible] Хаясі.

ВАЕННА-МОРСКІ ПАРАД У СПІТХЭДЗЕ

ПОРТСМУТ (порт у Англіі), 20 мая. (БЕЛТА). Сёння ў Спітхэдзе адбыўся ваенна-морскі парад з прычыны каранацыі караля. На борту каралеўскай яхты кароль сёння прымаў замежных і англійскіх адміралаў, а таксама камандзіра лінкора «Марат», флагмана 2-га ранга тав. В. Іванова.

Паўпрэд СССР у Вялікабрытаніі тав. Майскі знаходзіцца ў ліку гасцей англійскага ўрада на борту лінкора «Стратмор», суправаджаючага разам з чатырма іншымі лінкорамі каралеўскую яхту, на якой кароль прымаў парад.

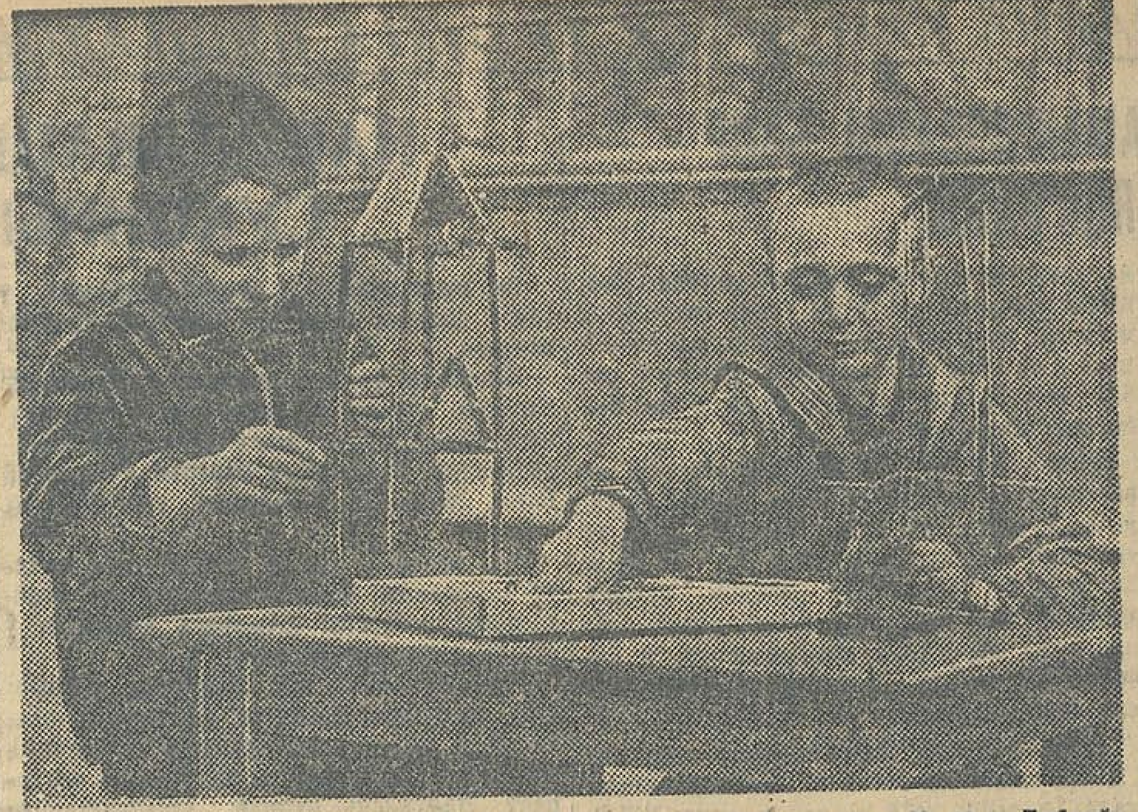

МАЛАДЫЯ КАНСТРУКТАРЫ. НА ЗДЫМКУ: дзеці дзіцячага сада № 49 у Бабруйску Гога Далінскі і Нома Рынкоў за складаннем дэталей «канструктара».
Фото Кавалерчыка (БСФ).

АРГАНІЗАВАЦЬ НАРМАЛЬНЫ ГАНДАЛЬ МАЛАКОМ

У майскія дні ў менскіх магазінах значна паялічылася колькасць малака. Але попыт спажыўца яшчэ далёка не забяспечан. У магазінах штодзень у сярэднім прадаецца каля 8.000 літраў, замест патрэбнасці ў 15—18 тыс. літраў малака. Менскі малочны завод недадае гандлюючым арганізацыям малака таму, што Менскі і Смалявіцкі раёны зрываюць план паставак малака. За 4 месяцы гэтага года яны недадалі заводу каля 881 тоны. У апошні-ж час яны кожны дзень павінны даваць 28 тыс. літраў, а даюць 19—20 тыс. літраў.

На базарах гандаль малаком таксама не арганізован. Вядома, што зараз праходзіць пасеўная кампанія, калгаснікі і аднаасобнікі раёна, занятыя на палявых работах, мала прывозяць малака ў горад. Усе базары Менска штодзень прадаюць не больш 2000—4000 літраў малака, што вельмі мала задавальняе патрэбы насельніцтва горада.

Жыхары ўскраін горада — Старажоўкі, Камароўкі, Выстаўкі і інш. вымушаны ў пошуках малака хадзіць за 4—5 кіламетраў на Чэрвеньскі, Крыты, Суражскі, Юбілейны рынкі.

Што-ж робяць Горунуттандаль (загадчык Саф'ян) і Белхарчгандаль (дырэктар Флеер) для арганізацыі нармальнага гандлю малаком як у магазінах, так і на рынках? Нічога. Яны абсалютна нічога не зрабілі, каб наладзіць гандаль малаком у горадзе. А ці нельга было апрача дагавору з малочным заводам, заключыць таксама дагаворы з прыгараднымі калгасамі, калгаснікамі і аднаасобнікамі на куплю ў іх малака і на сваіх машынах дастаўляць непасрэдна ў магазіны? Безумоўна, можна. Але тут ніяк не дадумаюцца гэта зрабіць, бо мала клапоцяцца аб спажыўцу.

Гарадскі совет (старшыня т. Жуковіч) не толькі не кантралюе работу гандлюючых арганізацый, але сам не выконвае рашэння бюро гаркома партыі ад 5 студзеня г. г. аб будаўніцтве ў Менску 5 новых павільёнаў для продажу малака. Гандаль малаком на Камароўскім рынку горсовет чамусьці зусім забараніў.

Горсовет і гандлюючыя арганізацыі аказаліся бездапаможнымі ў арганізацыі гандлю такім прадуктам першай неабходнасці, як малаком.

В. АСТРОЎСКІ.

НОВЫЯ ПОСПЕХІ ГЛУСКІХ СПЛАЎШЧЫКАЎ

З пачатку сёлетняй навігацыі сплаўшчыкі Глускага падучастка разгарнулі паміж сабой соцыялістычнае спаборніцтва на датэрміновае і безаварыйнае правядзенне сплаву. Свае словы яны стрымліваюць.

Спаборнічаючыя брыгады тт. Пігулеўскага і Варавы дабіліся новых стаханаўскіх поспехаў у сваёй рабоце. Першая брыгада па плытнаму сплаву штодзенна ў сярэднім дае выпрацоўку на 420 проц., другая — на 360 проц. Не адстаюць у рабоце і іншыя брыгады.

Сплаўшчыкі брыгады тав. Стральчэні па р. Пціч давялі выпрацоўку на кожнага да 280 проц. На чатыры дні раней тэрміну яны даставілі лес на р. Прыпяць. Брыгада т. Пацая штодзень выконвае свой план на 360 проц. Брыгада т. Лапіцкай па загатоўцы рэквізіту квартальны план выканала на 170 проц. У апошнія дні яна давяла выпрацоўку да 350 шт., замест нормы ў 120.

КУЛІК.

ПРУДАВЫЯ ГАСПАДАРКІ КАЛГАСАЎ

На развіццё прудавых гаспадарак па гадоўлі рыбы ў радзе калгасаў рэспублікі Соўнарком БССР адпускае 200 тысяч рублёў. У калгасе «Чырвоная зорка», Смалявіцкага раёна, арганізуецца вялікая рыбна-прудная гаспадарка. Гаспадарка штогод дасць 6.750 кілограм рыбы. Адпушчаны крэдыты на арганізацыю рыбных прудоў у калгасах «Прагрэс» і «Памяць Леніна», Уздзенскага раёна, і ў 5 калгасах Буда-Кашалёўскага раёна. Рад калгасаў Даманавіцкага, Мсціслаўскага і інш. раёнаў таксама падалі заяўкі на арганізацыю ў сябе рыбнай гаспадаркі.

ЦАГЕЛЬНЫЯ, ЧАРАПІЧНЫЯ І ВАПНЯНЫЯ ЗАВОДЫ Ў КАЛГАСАХ

У 1936 г. у калгасах БССР пабудавана 219 цагельных заводаў, 5 чарапічных і 30 вапняных. На развіццё гэтых відаў прамысловасці ў калгасах у гэтым годзе адпушчана 1 мільён 900 тысяч рублёў. Будуць пабудаваны 375 цагельных заводаў, кожны з якіх разлічан на штогодні выпуск 120 тысяч штук цаглін, 300 чарапічных заводаў, кожны з выпускам 60 тысяч штук чарапіц у год і 75 вапняных заводаў. У калгасах імя Войкава, Менскага раёна і «Новае жыццё», Барысаўскага раёна, пабудаваны ўжо вопытныя кольцавыя печы для абпалу цэглы.

„ФАРПОСТ ВЯЛІКАЙ РАДЗІМЫ“

У Менск прыехалі рэжысеры Белдзяржкіно тт. Шмітгоф і Гаўронскі — аўтары карціны «Канцэрт Бетховена». Яны прыступаюць да пастаноўкі вялікай гукавой мастацка-дакументальнай карціны «Фарпост вялікай радзімы», якая прысвячаецца дваццацігоддзю Вялікай Кастрычніцкай рэволюцыі.

Новая карціна па сваіх задачах павінна адлюстраваць росквіт БССР. Яна ахопіць рознастайныя бакі жыцця і быту рэспублікі, пакажа на экране асобныя галіны сельскай гаспадаркі, прамысловасці, культуры і фальклор БССР.

Уся музыкальная частка фільма будзе пабудавана на нацыянальных беларускіх песнях і танцавальных мелодыях, якія будуць апрацоўвацца пад кіраўніцтвам заслужанага дзеяча мастацтваў ордэнаносца Дунаеўскага. У фільме шырока будуць выкарыстаны вершы, песні, музыка. У аб'екты здымак, да якіх хутка прыступяць, уваходзяць буйнейшыя фабрыкі, заводы, соўгасы, культурныя і навуковыя ўстановы рэспублікі.

КЛОПАТЫ КАЛЕКТЫВА АБ ДЗЕЦЯХ КАЛГАСНІКА

ЖЛОБІН, 21 мая. (БЕЛТА). Нядаўна раптоўна памёр старшыня буйнейшага і старэйшага ў раёне інтэрнацыянальнага калгаса «Эрштэр май» тав. Рэўзін. Яго любілі калгаснікі за чулыя адносіны да людзей, за ўмелае кіраўніцтва гаспадаркай.

Пасля смерці тав. Рэўзіна ў яго сям'і асталося пяцёра малых дзяцей. На сваім агульным сходзе калгаснікі вынеслі рашэнне: кожны год да поўналецця ўсіх дзяцей Рэўзіна налічваць яго сям'і 730 працадзён (такую колькасць працадзён атрымліваў тав. Рэўзін, працуючы ў калгасе) і выдаць сям'і былога старшыні аднаразовую дапамогу ў суме 1000 рублёў.

НА ПРАКТЫКУ Ў ДЗЯРЖАЎНЫ ЗАПАВЕДНІК

Багатая і рознастайная фауна (жывёльны свет) Беларускага дзяржаўнага запаведніка да гэтых пор не выкарыстоўвалася ў якасці практычных наглядных дапаможнікаў для студэнтаў адпаведных факультэтаў БДУ і інстытутаў. Толькі ў гэтым годзе ўпершыню 16 студэнтаў IV курса заалагічнага аддзялення БДУ выехалі на практыку ў дзяржаўны запаведнік. У запаведніку яны азнаёмяцца з жывёльным светам у натуральнай абстаноўцы, зробяць збор калекцый, правядуць складанне карт па рассяленню жывёл і нагляданні над паводзінамі жывёл (бабра, куніцы, дзікай казы, лося) у нявол.

УСЕСАЮЗНЫЯ СПАБОРНІЦТВЫ ПА БОКСУ У МЕНСКУ

Пачаўся розыгрыш асабістага першынства краіны па боксу. У Ленінградзе, Маскве і Тбілісі праведзен першы круг спаборніцтваў. Другі круг усесаюзнага першынства адбудзецца 30 мая ў Менску і Ерэване.

У Менску на рынгу сустрэнуцца 12 пар мацнейшых баксёраў Саюза пяці вагавых катэгорый. У найлягчэйшай вазе будуць баксіраваць: Берыеў (Тбілісі) — Сегалевіч (Харкаў), Ятцэраў (Петразаводск) — Цыганкоў (Менск). У лягчэйшай вазе: Сероў (Ленінград)—Горгаслідзе (Тбілісі), чэмпіён СССР лягчэйшай вагі Каўра (Баку) — Заслаўскі (Харкаў). У лёгкай вазе: Штэйн (Масква)—Сцепаненка (Растоў-на-Дану), Васільеў (Ленінград)—Клім (Іванава), Саланічэнка (Харкаў) — Коп (Менск). У поўсярэдняй вазе: Чэрня (Ленінград) — Барышаў (Баку), Фурм (Одэса) — Цімафееў (Ленінград). У сярэдняй вазе: Загаруйчанка (Ленінград) — Ашумаў (Баку), Кітасаў (Баку) — Бі (Масква), Бакрадзе (Тбілісі) — чэмпіён СССР у сярэдняй вазе Чудзінаў (Масква).

Адказны рэдактар Д. В. ЮРКОЎ.

Дзеннік

— Нарада сакратароў парткомаў, парторгаў пярвічных партарганізацый і старшынь фабзаўмясцкомаў (комуністаў) Сталінскага раёна па пытанню: «Рашэнні VI пленума ВЦСПС аб перабудове профработы» адбудзецца 22 мая ў 7 гадзін вечара ў вялікай зале клуба металістаў (вул. Кірава).

— Нарада сакратароў парткомаў, парторгаў, старшынь фабзаўкомаў і мясцкомаў Варашылаўскага раёна адбудзецца 22 мая ў 7 гадзін вечара ў памяшканні клуба электрастанцыі (Совецкая, 110).

БЮРО абслугоўвання спажыўцоў электраэнергіі УСП даводзіць да ведама абанентаў, якія здалі да 6 мая для праверкі электрашчотчыкі, што яны павінны быць атрыманы да 27 мая. Не атрыманыя шчотчыкі будуць здаты ў склад УСП.
АДМІНІСТРАЦЫЯ.

БЕЛДЗЯРЖКІНО тэрмінова патрабуюцца ШОФЕРЫ для работы на палутарках. Звяртацца з 9 да 3 г. дня — Совецкая, 90, другі паверх, пакой № 13, Белдзяржкіно.

МЯНЯЮ пакой 22 кв. м. у цэнтры на 2 пакоі або адзін большы.
Даведацца з 9 да 4 гадзін дня па тэлефону 23-786 і з 5 да 9 гадзін вечара — 23-255.

СЁННЯ Ў ТЭАТРАХ І КІНО:

БЕЛАРУСКІ ДЗЯРЖАЎНЫ ДРАМАТЫЧНЫ ТЭАТР (БДДТ)
22 мая Абан. № 114.
СКУПЫ

Памяшк. Дзярж. Яўрэйск. тэатра | БЕЛДЗЯРЖТЭАТР ОПЕРЫ І БАЛЕТА
22 мая Абан. № 44
ЕЎГЕНІЙ ОНЕГІН

Гукавы кінотэатр «Чырвоная зорка»
ТРЫНАЦЦАЦЬ
на летняй эстрадзе — канцэрт. аддз.

Гукавы кінотэатр «Пролетарый»
АЛМАС
на летняй эстрадзе — джаз-аркестр

Гукавы кінотэатр «Інтэрнацыянал»
«ПЕТЭР»

Гукавы кінотэатр «Спартак»
ПРЫВАТНАЕ ЖЫЦЦЁ ПЕТРА ВІНАГРАДАВА

БЕЛДЗЯРЖКІНО даводзіць да ведама арганізацый, клубаў і школ што ЁСЦЬ У ПРОДАЖЫ ГУКА-КІНОПЕРАСОЎКІ разлічаныя на аудыторыю да 275—300 глядачоў.
ПРЫМАЮЦЦА таксама заяўкі на ўстаноўку кіногукавой апаратуры стацыянарнага тыпу.
Звяртацца: Менск, Совецкая, 90, пакой № 3.
БЕЛДЗЯРЖКІНО.

25 МАЯ ПЕРШЫ ТЫРАЖ ВЫІГРЫШАЎ ПАЗЫКІ ДРУГОЙ ПЯЦІГОДКІ (ВЫПУСК ЧАЦВЕРТАГА ГОДА)
АСОБЫ, ЯКІЯ НЕ АБМЯНЯЛІ АБЛІГАЦЫІ РАНЕЙ ВЫПУШЧАНЫХ МАСАВЫХ ДЗЯРЖПАЗЫК НА АБЛІГАЦЫІ ПАЗЫКІ «ДРУГОЙ ПЯЦІГОДКІ» (ВЫПУСК 4 ГОДА) У АРГАНІЗАВАНЫМ ПАРАДКУ, МОГУЦЬ АБМЯНЯЦЬ ІХ ВА ЎСІХ ЦЭНТРАЛЬНЫХ, РАЁННЫХ АШЧАДКАСАХ І АШЧАДКАСАХ ПЕРШАГА РАЗРАДА.
АСОБЫ, ЯКІЯ НЕ АБМЯНЯЛІ СВАЕ АБЛІГАЦЫІ, ТРАЦЯЦЬ ПРАВА НА ЎДЗЕЛ У ПЕРШЫМ ТЫРАЖЫ ПАЗЫКІ «ДРУГОЙ ПЯЦІГОДКІ» (ВЫПУСК 4 ГОДА), ЯКІ НАЗНАЧАН НА 25 МАЯ Ў МАСКВЕ.
КІРАЎНІЦТВА АШЧАДКАС І ДЗЯРЖКРЭДЫТА БССР.

На падставе загада НККГ БССР за № 60 ад 27 сакавіка 1937 г. і Энергакіраўніцтва НККГ БССР за № 49 ад 7 красавіка 1937 г.
Менскі ЭНЕРГАКАМБІНАТ з 1 красавіка 1937 г. ЛІКВІДАВАН.
Установы і асобы, якія маюць ПРЭТЭНЗІІ да энергакамбіната павінны прад'явіць іх ліквідацыйнай камісіі да 15 чэрвеня 1937 г.
Пасля гэтага тэрміну ніякія прэтэнзіі разглядацца і задавальняцца НЕ БУДУЦЬ.
Адрас ліквідкома: Менск, Совецкая, 110, Менэнергакамбінат.
Разліковы рахунак у Белканторы Дзяржбанка № 150144.
ЛІКВІДКОМ.

Прадаюцца ВАЛЬЦЫ ДЛЯ ВЫРАБУ ШТУЧНАЙ ВАШЧЫНЫ З УСІМІ ПРЫЛАДАМІ.
Спраўляцца: Менск, вул. Куйбышэва, 30, пчалярная арцель.

РЭДАКЦЫІ «ЗВЯЗДЫ» патрэбны машыністкі на дзенную і вячэрнюю работу.
Звяртацца па тэл. № 20-830, ці непасрэдна ў сакратарыят (трэці паверх).

КОГИЗ Бел. аддзял.
ПРАДАВАЙЦЕ СКАРЫСТАНЫЯ СТАБІЛЬНЫЯ ПАДРУЧНІКІ
Да ўвагі БАЦЬКОЎ школьнікаў.
Вашы дзеці перайшлі ў другія класы сваёй школы. У вашых дзяцей асталіся старыя, скарыстаныя падручнікі, непатрэбныя больш ім, але неабходныя вучням малодшых класаў.
ПРАДАВАЙЦЕ гэтыя падручнікі кніжным магазінам і кіёскам КОГИЗ'а па ўстаноўленай расцэнцы.
ЗАПОМНІЦЕ!
УСЕ МАГАЗІНЫ І КІЁСКІ КОГИЗ'а КУПЛЯЮЦЬ І ПРАДАЮЦЬ СТАБІЛЬНЫЯ ПАДРУЧНІКІ.

ДА УВАГІ АБАНЕНТАЎ ЭЛЕКТРАСТАНЦЫІ
з 1 чэрвеня плата за электраэнергію ад абанентаў будзе прымацца штодзенна з 11 гадзін раніцы да 6 гадзін вечара, апрача агульна-выходных дзён (6, 12, 18, 24 і 30).
Абаненты, якія часова выбываюць з Менска (на дачы, лагеры і т. д.) АБАВЯЗАНЫ ДАВЕСЦІ аб гэтым да ведама аддзел абанентаў кіраўніцтва сецей і падстанцый (Совецкая, 110).
ДЫРЭКЦЫЯ.

ПЛАНАВА-ФІНАНСАВЫ АДДЗЕЛ НКЗ БССР
даводзіць да ведама райза, МТС, РКШ і інш. арганізацый, што
ЗАБЯСПЕЧАННЕ кнігамі і бланкамі калгаснай дакументацыі ўсіх калгасаў БССР
на падставе пастановы СНК СССР № 2050 ад 11 верасня 1935 г. і распараджэння Наркамзема СССР № 205/32 ад 3 лістапада 1936 г.
ПЕРАДАНА Беларускаму аддзяленню „СОЮЗОРГУЧЕТ“.
У сувязі з гэтым спецыяльны рахунак Наркамзема па разліках з райза, МТС, РКШ за гэту дакументацыю з 1 чэрвеня г. г. закрываецца.
Усе прэтэнзіі па разліках за кнігі і бланкі калгаснай дакументацыі будуць прымацца да 1 чэрвеня 1937 г. Пасля гэтага тэрміну ніякія прэтэнзіі па ўзаемных разліках прымацца не будуць.
Планава-фінансавы аддзел НКЗ БССР.

Уп. Галоўлітбела № К—2104. Друкарня газеты «Звязды». Менск, Совецкая, 63. К., К., С.